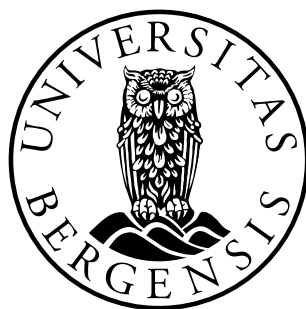

MØTEDOKUMENTER

Forskningsutvalget

22.01.2025

UNIVERSITETET I BERGEN

**Forsknings- og innovasjonsavdelingen
Januar 2025**

V1 publisert 16. januar 2025

V2 21. januar 2025, korrigert referat, sak 49/24 endringer i doktorgradsforskrift

V3 23. januar, korrigert dato i referat

Møte i Universitetets forskningsutvalg

22. januar 2025

12:30 – 15:30

Styrerommet, Muséplassen 1

Saksliste

I. Godkjenning av innkalling og saksliste

II. Referat: FU-møte 11. [desember](#)

III. Saker

Saker

FU 01/25	D	Styrket eksternfinansiering Saksforelegg
FU 02/25	O	KDs utviklingsavtale, forskning og innovasjon. Resultater 2024 Saksforelegg , vedlegg
FU 03/25	O	Coimbra: utlysninger 2025 Saksforelegg
FU 04/25	O	Status for forlagsforhandlinger Orientering på møte
FU 05/25	O	Forskningsinfrastrukturdagen 2025, 7. februar Saksforelegg Eventuelt

D: Drøftingssak, O: Orienteringssak

Referat fra møte i Universitetets forskningsutvalg

Onsdag 11.12.2024

12:30– 15:30

Styrerommet, Muséplassen 1

Til stede: Benedicte Carlsen (leder), Ole Th. Hjortland, Øyvind Frette, Siri Gloppen, Nils Anfinset, Karsten Specht, Ragna Aarli, Maria-Carme Torras-Calvo, Gottfried Greve, Marit Bakke, Jostein Gundersen, Marta Enger, Welat Akman Westrheim, Anne Aurora Ekeland Bjørkly, Alette Gilhus Mykkeltvedt

Fra administrasjonen: Birgit Falch, Bjug Bøyum, Katrine Utaker Segadal, Vivil Haraldsen, Charlotte Eide

Forfall: ingen

Saksliste: Det var ingen kommentarer til møteinnkalling. Administrasjonen meldte to saker til eventuelt: orientering om arrangement knyttet til forskningsinfrastruktur, og publisering av EU-rapport om karriereveier jmf sak 46/24. Sak 53/24 ble flyttet fram til etter sak 50.

Referat: [Referat](#) ble sirkulert for innspill i etterkant av FU-møtet 6. november. Manglende oppføring i deltakerlisten er korrigert.

	Sak
FU 47/24	Arbeidsgruppe for styrket deltakelse på eksternfinansierte forskningsarenaer Saksforelegg ble lagt ut med sakslisten. Presentasjon er tilgjengelig på utvalgets nettsider. Saken ble lagt frem for utvalget til drøfting. Arbeidsgruppens leder orienterte om eksempler på ordninger og tiltak som er identifisert gjennom av arbeidet med kunnskapsgrunnlaget. Utvalget ble delt inn i grupper for å drøfte problemstillingen: Hva er en «god søknadskultur» ved ditt fakultet og hva kan vi gjøre for å bygge slike kulturer? Moment som kom opp i diskusjonen var: • Arbeid med instituttlederne for å ansvarliggjøre og styrke forskningsledelse • Bruke seminarer og arrangement for å presentere ideer og skape samarbeid. Åpenhet er viktig. • Sosiale møteplasser, fagluncher. Noen stiller krav til å legge fram prosjektforslag for fagmiljøet for å få lov å søke • Opplegg for at yngre forskere kan treffes på tvers av institutt • Kollektiv tilnærming til søknader • Det kan være utfordrende å finne partnere for å samarbeide i søknadsprosesser • Lesegrupper mindre effektivt • Utfordrende med åpne søknadsfrister, søknader kan alltid bli bedre • Ved noen fakultet er kulturen at alle skal søke forskningsmidler for å kunne forske, ved andre fakultet er det ikke et mål at alle skal søke • Organisering av forskergruppene er viktig • Egne lokaler for at yngre forskere skal kunne møtes • Finne nye finansieringskilder

	• Ikke bruke ekstern forskningsfinansiering med siktemål å få god økonomi på fakultetet • Motivering - Snakke opp deltakelse i utlysninger, bygge forskningsmiljø, skape vekst i fagfeltet og bevisstgjøre om ansvaret i forskningsmiljøene. • Kommunisere at alle får avslag, søke flere ordninger samtidig • Tema i medarbeidersamtaler Innspill tas videre inn i arbeidsgruppen.
FU 48/24	Ekstern finansiering – status for søknadsprosesser Saksforelegg ble lagt ut med saklisten. Saken ble lagt frem for utvalget til orientering.
FU 49/24	Forslag til endringer i doktorgradsforskriftene ved Universitetet i Bergen Saksforelegg ble lagt ut med saklisten. Presentasjon er tilgjengelig på utvalgets nettsider. Saken ble lagt frem for utvalget til drøfting. Av momenter som kom fram i drøftingen kan nevnes • Samarbeid: skal det åpnes for å godta forskningsartikler der flere enn to kandidater har bidratt, i mer enn to avhandlinger? MED har begrenset til to, og mener at det samsvarer med andre institusjoner. På andre fakultet hender det at flere enn to kandidater er medforfattere. Det ble konkludert med at forskriften kan åpne for at flere enn to kandidater kan inkludere samme artikkel i sine avhandlinger. • Om besvarelsen fra opplæringsdelen kan brukes i avhandlingen: det ble konkludert med at deler av arbeid fra en besvarelse kan brukes inn i avhandlingen. Fakultetene kan utforme utfyllende regler til paragrafen i forskriften som omhandler dette tema, blant annet om hva som utgjør «deler av arbeid». Det ble konkludert med at all gjenbruk må henvises til, men at fakultetene ellers følger vitenskapelige standarder for fagområdet ved henvisning. •
FU 50/24	Oppsummering etter dialogmøter om forskerutdanning høsten 2024 Saksforelegg ble lagt ut med saklisten. Presentasjon er tilgjengelig på utvalgets nettsider. Saken ble lagt frem for utvalget til drøfting. Det ble gitt konstruktive innspill til saksnotatets framstilling av tema i dialogmøtene. Innspillene blir tatt videre i arbeidet med styresak om phd.
FU 51/24	Forskningsetisk dag Saksforelegg ble lagt ut med saklisten. Saken ble lagt frem for utvalget til orientering.
FU 52/24	KI-sentre, status for søknadsprosess Saksforelegg ble lagt ut med saklisten. Saken ble lagt frem for utvalget til orientering.
FU 53/24	Status for forlagsforhandlinger

	Det ble gitt muntlig orientering om saken på møtet. Presentasjon er tilgjengelig på utvalgets nettsider. Saken ble lagt frem for utvalget til orientering. Forhandlinger med Elsevier kan bli brutt. Det ble uttrykt støtte til UBs forhandlingsstrategi.
Eventuelt	• Det ble orientert om plan for forskningsinfrastrukturdag 7. februar 2025 • Det ble orientert om publisering av EU-rapport om karriereutvikling med bidrag fra UiB, jamfør FU sak 46/24

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 22.01.2025
FU-sak: 01/25		Arkivsaknr.:

Styrket eksternfinansiering

Bakgrunn

Forskningsutvalget tok våren 2024 initiativ til et prosjekt for styrking av forskningsfinansiering ved UiB. Utkast til mandat, oppnevning av arbeidsgruppe og aktiviteter i prosjektet har vært lagt fram for Forskningsutvalget i flere saker høsten 2024, senest i møte 11. desember.

En vesentlig del av arbeidet har vært å etablere et kunnskapsgrunnlag som skal skissere utfordringer og handlingsrom for å styrke eksternfinansiering ved UiB. Den faglige arbeidsgruppen, som ble utnevnt av universitetsledelsen, har hatt en sentral funksjon i arbeidet og har delt sine personlige erfaringer med å søke og gjennomføre eksternfinansierte prosjekter. Eksternfinansiering har også vært tema i etablerte fora med instituttlederne, direktørgruppen, administrasjonssjefene og forskningsrådgivere ved UiB, og det er gjennomført samtaler med utvalgte fagmiljø ved UiO, NTNU og Aarhus Universitet. Prosjektet har i tillegg brukt kunnskap fra det empiriske faktagrunnlaget fra UiB FRAM. Til sammen har de ulike kildene delt av sin praksis og pekt på noen forutsetninger som de erfarer bør være til stede for å styrke eksternfinansiering.

Det er avholdt fire fysiske og et digitalt møte i arbeidsgruppen i perioden juni - desember. I tillegg er det gjennomført intervjuer med hvert enkelt medlem, som vil brukes som eksempler på sterke miljø i sluttrapporten. Våren 2025 skal prosjektet utarbeide og konkretisere anbefalinger til universitetsstyret og fakultetene. Forskningsutvalget er styringsgruppe for prosjektet og er ansvarlig for endelige rammer for råd og anbefalinger til universitetsledelsen. Leder for arbeidsgruppen og sekretariatet mener Forskningsutvalget dermed må avgjøre hvilken form anbefalingene skal ha og hvilke nivåer i organisasjonen anbefalingene skal rettes mot. Arbeidsgruppen er følgelig blitt fristilt, og det er ikke planlagt ytterligere felles møter. Alle medlemmer har imidlertid vært positive til å bidra ytterligere på forespørsel og vil få anledning til å komme med innspill og kommentarer til et utkast til hovedleveranse fra prosjektet før denne legges fram for Forskningsutvalget og sendes videre til Universitetsstyret.

Denne saken vil bygge videre på momentene som ble presentert i FU-sak [47/24](#) og utkast til kunnskapsgrunnlag (sak [41/24](#)), og vil gi en forenklet oppstilling over noen av funnene fra kunnskapsgrunnlaget. Som en del av saken bes Forskningsutvalget gi innspill på tema, format og innfallsvinkler som bør videreutvikles i saken til Universitetsstyret. Vi ber Forskningsutvalget særlig å ta stilling til hvordan anbefalingene bør presenteres i styresaken.

Premisser i kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget peker på noen hovedutfordringer framover:

- Regjeringen signaliserer ingen vekst i basisbevilgninger til UH-sektoren i årene som kommer. Bortfall av forskningsindikatorer gjør at grunnbevilgningen heller ikke vil påvirkes av forskningsresultater, ut over antall disputaser.

- Fagmiljøene har behov for styrket finansiering for å nå faglige og strategiske mål. I mange fag er kostnadene knyttet til utstyr, datatilgang og drift økende, og alle fag har behov for internasjonalt samarbeid. Det er en klar sammenheng mellom ekstern finansiering og dokumenterte resultater i form av vitenskapelig publisering.
- UiBs strategi har som visjon at UiB skal være et ledende europeisk forskningsuniversitet, og utvikle nye, framragende forskningsmiljø. Utviklingsavtalen med KD sier at vi skal øke ekstern finansiering både innenfor frie og tematiske utlysninger.
- Konkurransen om eksterne forskningsmidler øker både nasjonalt og internasjonalt ved framveksten av nye aktører, og dels også gjennom vridning av satsinger mot sterkere fokus på økonomisk vekst og sikkerhet.
- Tross vekst over tid har UiB betydelig lavere deltakelse i EUs nåværende rammeprogram enn UiO og NTNU. Dette er en ny utvikling. UiOs styrke er særlig innen ERC, mens NTNUs styrke er i tematiske utlysninger. Begge har betydelig større aktivitet mot internasjonal rekruttering gjennom mobilitetsprogrammet for postdoktorer (MSCA PF), enn UiB.
- Utviklingen mot Forskningsrådets virkemidler er blandet. I 2024 kan UiB vise til gode resultat i den nasjonale konkurransen, med store tildelinger til forskningsinfrastruktur, den største tildelingen av tematiske forskerprosjekt nasjonalt, og den nest største tildelingen av FRIPRO-prosjekt etter UiO. Suksessraten i FRIPRO har økt dramatisk. Til tross for dette er antallet innvilgede forskerprosjekt (23) det laveste på minst ti år, og deltakelse i FRIPRO-utlysningene er redusert fra et snitt på 215 årlige søknader i perioden 2018-2022, til 83 søknader i 2024, som resulterte i 14 finansierte prosjekt.
- Regnskapstallene viser en økning i inntekter fra EU i 2024, denne kompenserer for en nedgang i inntekter fra NFR og andre kilder, men ikke tilstrekkelig til å unngå realnedgang i den totale BOA-økonomien i 2024.

Resultatene for 2024 viser at det tross stor forbedring fra 2023, fremdeles er behov for tiltak for å styrke fagmiljøenes deltakelse på arenaer for ekstern finansiering.

I lys av kunnskapsgrunnlaget peker vi i denne saken ut seks ulike satsingsområder for anbefalinger om tiltak for styrket eksterntfinansiering. Det bes om innspill på utvalget og ambisjonene som er formulert for hvert av disse satsingsområdene, rekkefølge og eventuell prioritering samt synspunkter på hvordan tiltak for de ulike satsingsområdene nærmere bør utformes.

Seks tematiske satsingsområder

1. God søknadskultur

Ambisjon: Utvikle god kultur for deltakelse og kvalitet i prosjektutvikling

I samtaler med arbeidsgruppen og interessentene som har gitt innspill i prosjektet, er begrepet søknadskultur kanskje det hyppigst forekommende. Begrepet spiller i denne sammenhengen på arbeid med utvikling av prosjektforslag og deltakelse i konkurransearenaer som en naturlig og forventet del av det kollegiale forskningsarbeidet. Det kan også innebære at forskere og forskergrupper har en delt oppfatning av ambisjoner og gode prosesser for kvalitet, for å kunne skape ny vitenskapelig innsikt.

I kunnskapsgrunnlaget er det pekt på innsikter fra UiB FRAM for å understreke viktigheten av god kultur: i spørreundersøkelsen blant ansatte er det en sterk, målbar sammenheng mellom ambisjoner, intern kultur og gjennomslag i ekstern finansiering på instituttnivå. Kulturdimensjonen er i spørreundersøkelsen sammensatt av scorer på mål for samarbeid,

møteplasser, delingskultur, tverrfaglighet, mangfold og gode faglige diskusjoner. Intervjuer med instituttledere viser en stor spennvidde på universitetet – omtrent like mange peker på kultur og miljø som en styrke for instituttet, som det motsatte.

Både i UiB FRAM og i innspillene til dette prosjektet er det listet en rekke tiltak på instituttnivå og i fagmiljø, for å styrke kultur for forskning og deltakelse i konkurransearenaer for ekstern finansiering.

- Det store flertallet av av de 33 instituttene som deltok i FRAM-undersøkelsen i 2020 hadde strategiske mål knyttet til forskning . Styrket ekstern finansiering var det hyppigst forekommende målet, men det omfattet likevel bare en tredjedel av instituttene. For å unngå rapportering er det ikke gjennomført en ny kartlegging på instituttnivå i denne runden.
- Bare åtte institutt i UIB Fram hadde uttrykte mål om å være internasjonalt ledende eller holde et høyt internasjonalt nivå.
- 15 institutter i UiB FRAM-undersøkelsen rapporterte om spesifikke tiltak knyttet til økt volum eller bedre gjennomslag i søknader
- Gjennom arbeidsgruppen og i møter med faglig ledelse og administrasjon på instituttene er betydningen av faglige møteplasser særlig trukket fram. Flere peker på jevnlige lunchseminarer som lavterskelarenaer for kollegial samhandling, faglig formidling og debatt. Kultur for åpenhet nevnes som et viktig premiss for å skape rammer for kvalitet.
- Noen trekker også fram at dette har særlig stor betydning for å trekke forskere i rekrutteringsstillinger tettere inn i fagmiljøene. Flere fakultet og fagmiljø har opprettet møteplasser for yngre forskere på tvers av institutter og forskergrupper
- Mange fagmiljø arrangerer årlige workshops med formål å stimulere til deling og samarbeid, og presentere nye forskningsideer som kan utvikles til prosjektforslag.
- De fleste søknader gir avslag. Flere fagmiljø har rutiner for å gjennomgå evalueringer i forskergruppene med siktemål å bruke tilbakemeldinger konstruktivt for å videreutvikle prosjektforslagene, og for å redusere den negative opplevelsen for den enkelte.
- Flere fakultet har etablert seminarer og workshops der forskere som ønsker å søke forskningsmidler, kan samarbeide om søknadsutvikling innenfor organiserte rammer.
- Noen rapporterer også at det stilles krav om at nye prosjektforslag skal legges fram i et åpent forum for å kunne få støtte fra instituttet.
- Sentralt har universitetet etablert et eget seminar for yngre forskere som ønsker å søke ERC Starting Grants. Utvikling av søknadskompetanse er også sentralt i karriereutviklingsprogrammet Momentum.
- Enkelte fakultet og institutt har deltakelse i eksternt finansierte prosjekt som fast tema i medarbeidersamtaler.
- Enkelte institutt har identifisert behov for forbedret arbeidsmiljø, og truffet tiltak for dette.

God søknadskultur oppstår sjeldent spontant, men er ofte resultat av systematisk organisasjonsarbeid på alle nivå. Ledelse har en særlig sentral betydning for å skape god kultur og motivasjon, men også for en rekke andre funksjoner som strategi, fordeling av forskningstid og interne midler, praktisk tilrettelegging, rekruttering mm, avhengig av organisasjonsnivå. God ledelse krever både kompetanse og tilstrekkelig kapasitet.

På institusjonsnivå er det etablert seminar for instituttledere, som tilbys til alle nye ansatte i denne lederkategorien. I 2024 ble det også etablert et program for forskningsledere, primært

rettet mot forskningsgruppeledere og prosjektledere. Dette er et breddetilbud som alle i prinsippet skal kunne delta i.

Organisering av ledelse på instituttnivå varierer mellom fakultetene. Ved enkelte fakultet har instituttleder faglig ansvar for oppfølging av forskningsfeltet.. På mange større institutter er det egne nestledere for forskning. Intervjuer viser at dette er vanlig på andre større institusjoner. For at dette skal være nyttig kan det være viktig at rollen har klart definerte funksjoner og ansvarsområder.

Enkelte informanter trekker fram at involvert og synlig instituttledelse kan være viktig for kulturutvikling i selve forskerprosjektene, særlig ved oppstart og avslutning.

Universitetet har flere samfunnsoppdrag. Utdanningsvirksomheten kan fort ta hoveddelen av oppmerksomheten i ledelse og administrasjon blant annet fordi den er administrativt krevende, og gir forutsigbar økonomisk gevinst gjennom resultatbasert finansiering. Ledelse på alle nivå må være bevisst på betydningen av kontinuerlig tematisering og fokus på forskningsoppgavene. Forslag til innretning av anbefalinger/tiltak: Kunnskap om behov for å arbeide med å utvikle god søknadskultur og mulighetene til å skape eierskap til kulturbygging som prosjekt, hører hjemme i fagmiljøene. Det foreslås å beskrive satsingsområde som et mulighetsrom som gir det enkelte fagmiljø anledning til å se hva andre gjør og hva andre har gode erfaringer med.

2. Økt mobilisering

Ambisjon: Mobilisere flere forskere ved UiB til å søke eksterne midler der det er faglig potensiale for å utvikle forskningsfeltet og der eksterne midler kan bidra til dette. Ambisjonen bør være å ligge på samme nivå som UiO og NTNU.

Flere institutt ved UiB arbeider strategisk og langsiktig med å identifisere relevante utlysninger og koble disse med aktuelle forskere. Instituttledelsen har en tydelig rolle i mobiliseringsarbeidet ved disse instituttene, og det er også forskningsrådgivere på institutt- eller fakultetsnivå som bidrar sammen med instituttledelsen i arbeidet. Flere kilder peker på at det gir større gevinst å oppsøke aktuelle forskere direkte, i stedet for å basere seg på å sende ut generell informasjon om ulike typer utlysninger i nyhetsbrev o.l. .

UiO har satt i gang en pilot for å undersøke hvordan de på en mer systematisk måte kan skaffe seg oversikter over relevante og søkbare virkemidler utenfor Europa, og tester nå bl.a. ut søkemotoren «Research Connect» [Access Specialist Research Funding For Research Organisations \(myresearchconnect.com\)](https://myresearchconnect.com). NTNU har hatt en lisens på dette i flere år.

Arbeidsgruppen trekker fram egen søknadsmotivasjon som en vesentlig faktor for å søke eksterntfinansiering. Prosjektutvikling og teamarbeid er sentrale komponenter i dette arbeidet. Det er flere eksempler på at avslag kan brukes som en positiv del av læringsprosessen, og kan bidra til ny mobilisering i fagmiljøene. Flere fagmiljø har utviklet en kultur for å gjennomgå avslag og se på forbedringer sammen.

Også flere av institusjonene som har blitt intervjuet peker det på at forskernes egenmotivasjon for å søke eksterne midler er sterk, og at det ikke er nødvendig med spesielle mobiliseringsstrategier.

Forslag til innretning av anbefalinger/tiltak: Satsingsområdet omfatter oppgaver som dels handler om kunnskapsutvikling og tilgjengeliggjøring av ressurser som er et institusjonelt

anliggende. Dette kan det gis konkrete anbefalinger om. Oppgaver knyttet til egenmotivasjon overlapper med søknadskultur og bør behandles i tråd med anbefaling/tiltak under pkt. 1

3. Treffsikker bruk av økonomiske og andre incentiv

Ambisjon: Bruk av incentiver skal gi et positivt sluttregnskap

Arbeidsgruppen har vært tydelig på at motivasjonen for å utvikle nye prosjektideer vanligvis kommer naturlig av faglig arbeid, interesse og engasjement hos den enkelte forsker og forskergruppe. I mange fag er det nødvendig å søke ekstern finansiering for å realisere forskningsideer. Likevel kan beslutningen om å delta i utlysninger også være påvirket av betingelser og arbeidsvilkår og hva man kan oppnå ved gjennomslag.

Frikjøp er en viktig motivasjonsfaktor for mange, som ser behov for å bruke en større del av arbeidstiden til forskning enn det som gis av stillingsbetegnelsen. En utredning fra HR-avdelingen (Vedlegg 1) dokumenterer at det er til dels stor variasjon i hvordan frikjøp/kompensasjonsmidler for arbeidstid i BOA-prosjekt praktiseres. Noen frikjøper/belaster kompensasjonsmidler kun for forskningstid, noen kun for undervisningstid, mens andre igjen fra begge deler. Noen fakultet har laget felles policy, men det er også mange eksempler på instituttregler for frikjøpsordninger. Ellers diskuteres frikjøp fra sak til sak, og det er i hovedsak opp til instituttene hvordan frikjøp praktiseres. I tilbakemeldingene fra mange fakultet pekes det på et behov for fleksibilitet i bruk av egeninnsats og frikjøp. Enkelte har også ordninger for fristilling under utarbeiding av store søknader (ERC, sentre).

Universitetsstyret vedtok i sak [29/24](#) (inntektsfordelingsutvalget) sentrale ordninger for toppfinansiering av EU-finansierte prosjekt og bestemte senter-ordninger. Midlene er ikke øremerket, men går delvis til instituttene og delvis til prosjektene. Toppfinansieringen gjør det mulig å dekke egenbidrag og bygge større forskergrupper rundt prosjektene. Dette kan være en stor styrke for søknadene. Flere fakulteter har også egne ordninger for å støtte større prosjekter med rekrutteringsstillinger. Muligheter for å bygge forskergrupper kan være motiverende for mange. For ERC utgjør toppfinansieringen så mye som 60 prosent av tildelte midler. For andre EU-prosjekt går 15 prosent til fakultetene og 8 prosent til prosjektene.

Universitetet i Bergen skiller seg ut ved lav interesse for å rekruttere postdoktorer/forskere gjennom EUs mobilitetsprogram MSCA PF. Enkelte fakultet melder at de ikke ønsker å delta i ordningen fordi den anses som dyr. Toppfinansiering kan lette på kostnadene til fakultetene og kan gjøre det mer aktuelt å delta. Andre institusjoner bruker EUs ordning mer strategisk for å rekruttere høyt kvalifiserte yngre forskere., for eksempel bruker både NTNU og UiO KD-rekrutteringsstillinger for å delfinansiere MSCA PF Forslag til innretning av anbefalinger/tiltak: Satsingsområdet omfatter oppgaver som i det vesentlige vil belaste fakultetenes/instituttenes økonomi og det må ligge på fagmiljøene å vurdere handlingsrommet for bruk av ulike typer incentiver. Det kan gis anbefalinger om tiltak som det er klart at det bør gjelde et likebehandlingsprinsipp for ved UiB.

4. Gode støttefunksjoner i søknads- og driftsfase av prosjekter

Ambisjon: Opprettholde forskerens egenmotivasjon for å søke og drifte prosjekter, og legge til rette for god administrativ støtte for å avlaste de faglige ressursene.

Arbeidsgruppen trekker fram betydningen av å ha fagnære forskningsrådgivere på institutt-/fakultetsnivå. Disse kjenner fagmiljøene og bistår med målrettet støtte i søknadsarbeidet. Disse bidrar også med å holde fagmiljø og enkeltforskere orientert om aktuelle utlysninger innen sine felt.

Den fagnære støtten oppleves som særlig viktig ved oppstart og driftsfasen av nye prosjekter. Her har HR- og Økonomiseksjonene sentrale roller. Det har tidvis og i en del miljø vært stor turnover av økonomer og dette kan være utfordrende i forhold til oppfølging av prosjektene og prosjektlederne. I tverrfaglige prosjekter er det viktig at HR-regler utøves på samme måter på forskjellige institutt. Manglende støttepersonell fører ofte til at prosjektledere selv må bruke tid på administrativt arbeid. God administrativ støtte kan være utslagsgivende for suksess og fremdrift i prosjektet, og også for prosjektleders motivasjon til å søke nye prosjektmidler.

Ved HF og SV ved UiO har for eksempel alle instituttene tilsatt en eller flere forskningsrådgivere, Forslag til innretning av anbefalinger/tiltak: Muligheten til å styrke fagnær støtte er et ressurs spørsmål som det enkelte fakultet/institutt må vurdere. Kompetanse om søknadsarbeid og drift av prosjekter må imidlertid være tilgjengelig ved institusjonen og ansvaret for opplæring ligger i stor grad hos de sentrale avdelingen.

5. God utnyttelse av administrative ressurser

Ambisjon: Å legge til rette for at søkere og fagmiljø med stort faglig potensiale får tilstrekkelig administrativ bistand i søknadsfasen til å utvikle søknader av høy kvalitet.

UiB skal øke gjennomslag i europeiske og nasjonale konkurransearenaer i virkemidlene for fremragende forskning, og innen tematiske og utfordringsdrevne utlysninger. Å oppnå flere sentre for fremragende forskning og tildelinger fra Det europeiske forskningsrådet er særlig høyt prioritert. UiB har de siste årene hatt et særlig fokus på å øke antall søknader innen det fremragende segmentet, og ved inngangen til 2025 er antall initiativ rekordstor. Dette skjer i en tid der ressurs situasjonen innen faglig og administrativt personell skjerpes,

Fra kunnskapsgrunnlaget er det reist spørsmål om hvordan UiB i krevende, økonomiske tider kan bestrebe en bedre ressursutnyttelse og sikre at søknader med størst potensiale for gjennomslag får tilstrekkelig administrativ støtte. På den ene siden er det svært positivt at den økte mobiliseringen har ført til at flere vil utvikle eksternfinansierte prosjekter. Samtidig kan det medføre at den administrative støtten blir prioritert til søknader som trenger lengre modningsgrad, og slik at søknader med et høyere potensiale for gjennomslag ikke får tilstrekkelig støtte. . Med knappe ressurser til administrativ støtte, må det vurderes om et søknadsinitiativ er tilstrekkelig modent til at det kan prioriteres å benytte administrative ressurser til å få ferdigstilt søknaden.

Forslag til innretning av anbefalinger/tiltak: Alminnelig bevisstgjøring om at det ikke er selvsagt at fakultetsledelse/UiB vil kunne bistå med fagnær eller institusjonell støtte til utvikling av søknader av høy kvalitet er en oppgave som ligger på ledelsesnivå i ulike ledd av organisasjonen.

6. Ambisiøs og tillitvekkende organisasjon

Ambisjon: Formulere og oppnå høye strategiske institusjonsmål for ekstern finansiering

Foran er det referert til universitetets strategi, visjoner og mål i KDs utviklingsavtale. For at slike overordnede strategiske mål skal ha innvirkning, må de følges opp i organisasjonen. Ansattes

erfaring med at målsetninger blir fulgt opp og at ekstra ressurser settes inn i samsvar med prioriteringer som er fastsatt på forhånd, legger også et godt grunnlag for tillit og trivsel i organisasjonen. Oppfølging av strategiske mål når det gjelder ekstern finansiering gjøres på ulike måter ved ulike institusjoner og enheter.

Handlingsplaner er ofte brukt for å følge opp særlig viktige strategiske prioriteringer. UiO og NTNU har hatt økt deltakelse i EU-finansierte prosjekt som særlige strategiske satsinger. UiO har en egen handlingsplan for EU-finansiert virksomhet, mens NTNU har en bredere orientert handlingsplan for internasjonal virksomhet. Begge institusjonene har hatt sterk vekst i EU-prosjekter i det gjeldende rammeprogrammet.

Gjennom KDs utviklingsavtale har UiB forpliktet seg til å rapportere årlig om måloppnåelse knyttet til styrket ekstern finansiering. Det finnes imidlertid ingen forpliktende dialog med fakultetene knyttet til universitetets mål. Ved UiO er departementets ordning videreført med egne utviklingsavtaler mellom universitetsledelsen og fakultetene. Dette kan bidra til å styrke gjennomføringen av strategiske prioriteringer i organisasjonen, samtidig som fakultetenes egenart ivaretas.

Forslag til innretnings av anbefalinger/tiltak: Det anbefales at universitetsledelsen vurderer om man skal utvide dialogmøtene med fakultetsledelsene til å inkludere mål for eksternfinansiering.

Avslutning

Forskningsutvalget bes gi innspill på tema, format og innfallsvinkler som bør videreutvikles i den endelige hovedleveransen til universitetsstyret. Vi ber Forskningsutvalget særlig å ta stilling til hvordan anbefalingene bør presenteres i styresaken.

Saken legges fram til drøfting i Forskningsutvalget.

Frikjøpsordninger ved UiB 2024

Med bakgrunn i et ønske fra møte i Forhandlingsutvalget (FU) våren 2024, er praksis og eventuelle lokale retningslinjer for frikjøp i forbindelse med eksternfinansierte prosjekt ved UiB kartlagt. Det er gjennomført samtaler med fakultetsdirektør og HR-sjef/økonomisjef (eller andre relevante) ved hvert fakultet og Universitetsmuseet (UM).

Oppsummering dagens praksis og innspill fra fakultetene og UM

Det er til dels stor variasjon i hvordan frikjøp/kompensasjonsmidler for arbeidstid i BOA-prosjekt praktiseres. Noen frikjøper/belaster kompensasjonsmidler kun for forskningstid, noen kun for undervisningstid, mens andre igjen fra begge deler. Noen fakultet har laget felles policy, men det er også mange eksempler på instituttregler for frikjøpsordninger. Ellers diskuteres frikjøp fra sak til sak, og det er i hovedsak opp til instituttene hvordan frikjøp praktiseres.

I tilbakemeldingene fra mange fakultet pekes det på et behov for fleksibilitet i bruk av egeninnsats og frikjøp. Instituttene har ulik sammensetning av prosjektportefølje og ulik mulighet til å stille med egeninnsats. De ulike finansieringskildene setter også forskjellige begrensninger på hva som kan belastes på prosjektmidlene. Enkelte ønsket likevel en retningslinje blant annet for å påse at undervisningen ikke blir skadelidende. Det ble stilt spørsmål om det er mulig å definere en minimumsforventning til inntekt fra/frikjøp på BOA-prosjekt, der dette tillates. Det ble samtidig understreket at det eventuelt ikke må bli for stramt.

Fakultetene gav uttrykk for ulike syn på spørsmålet, men hovedinntrykket er at en ikke ønsker dette regulert på annen måte i dag. HR støtter dette og ser at det vil være krevende med felles retningslinjer.

Under følger mer detaljerte tilbakemeldinger fra fakultetene

Tilbakemelding fra fakultetene/UM

SV

På SV hadde de undersøkt med administrasjonssjefene ved sine institutt i forkant av møtet. Det er ingen fakultetsretningslinjer, og instituttene har ulik praksis. Et par institutt har nedfelte regler som har vært behandlet i instituttråd, mens andre vurderer sak-for-sak. Et institutt har ikke BOA-aktivitet. Der frikjøp praktiseres har de fleste frikjøp fra undervisning (noen opererer med maksimalt 25% frikjøp), mens noen skjærer undervisningen (trenger undervisningsressursene) og kun har frikjøp av forskningstiden. Enkelte frikjøper fra både forskning- og undervisningstid, men med en maksimalgrense for omfang av frikjøp.

KMD

Har ikke skriftlig rutine eller nedfelte prinsipper knyttet til frikjøp. Det formidles tydelig internt at det skal sikres et nettobidrag fra BOA til grunnbevilgningen. Frikjøp vurderes fra sak til sak i budsjetteringsarbeidet for prosjektsøknader. Normalt frikjøpes 5% eller mindre for vitenskapelig ansatte, mens det kan settes opp 5-10% frikjøp for administrativ ressurs der relevant. For NFR/EU indikeres 20-30% mulig frikjøp for faglige stillinger. Fakultetet ønsker å skjære

undervisning fra frikjøp der det er nødvendig. Frikjøpsmidler tilfaller instituttet. Peker på at ulike fagmiljø/fakultet har ulik evne til å stille med egenandeler til prosjekt.

MN

Har ikke skriftlig rutine på fakultetsnivå, men anser det viktig at de har en fleksibilitet i forhold til frikjøp. Et institutt har en rutine for budsjettering av BOA-prosjekt som inkluderer formuleringer om frikjøp. Beslutning om frikjøp avgjøres lokalt ved instituttene, og det frikjøpes i alle stillingskategorier. Det er en uttalt forventning om frikjøp av T/A-ansatte og eventuelt prosjektledertid (senterledere frikjøpes vanligvis helt fra undervisning). For vitenskapelige dimensjoneres eventuelle frikjøp i forhold til BOA-portefølje. Fakultetet er avhengig av frikjøp/leiested/dekningsbidrag for å drive den store BOA-aktiviteten (jmf. at noen institutt har større utgifter enn inntektene fra grunnbevilgningen). Litt ulik praksis mellom instituttene begrunnet i ulike rammebetingelser. Frikjøpsmidlene tilfaller instituttet.

JUSS

Har hatt en rutine for frikjøp gjennom mange år. Denne sier at de vitenskapelige først skal bruke sin egen forskningstid til BOA-prosjekt. Hvis dette ikke er tilstrekkelig, kan prosjektledere/ arbeidspakkeledere søke om frikjøp fra undervisning. Nytt forslag til retningslinjer nå i juni 2024 viderefører dette, og sier blant annet at maksimalt frikjøp er 100 timer pr år, med unntak av dem som har lederoppgaver i BOA-prosjekt der det kan frikjøpes inntil 250 timer pr år. Totalt omfang av frikjøp for en vitenskapelig ansatt kan ikke overstige 400 timer pr år. Eventuelle unntak skal godkjennes av dekan. Frikjøpsmidlene er ikke øremerket og siden JUSS ikke har institutt, går midlene til fakultetet.

HF

Fakultetet har jobbet med frikjøpspolicy/kompensasjonsmidler over mange år. Det tillates frikjøp/kompensasjon både fra forskning og undervisningsdel av stillinger. I en [fakultetsstyresak desember 2022](#) heter det at:

- Forskere skal som hovedregel søke kompensasjon fra ekstern bidragsyter lik den tiden de totalt skal bruke i prosjektet pr år
- Arbeidstid brukt i prosjektet bør fortrinnsvis komme fra forskningsdelen av stillingen, subsidiært like mye fra undervisnings- og forskningsdelen

Hovedregel:

- All tid skal budsjetteres inn i prosjektet
- Minimum halvparten av total tid skal komme fra forskningsdelen av stillingen

Instituttene har lokale tilpassinger av retningslinjene. Budsjettering av kompensasjonsmidler avklares med instituttleder og har hittil tilfalt instituttet i sin helhet. Det diskuteres nå om noe kompensasjonsmidler bør tilfalle fakultetsnivået der lønnsbudsjettene/utgiftene ligger. Det er stor forskjell mellom instituttene, hvor SVT har størst BOA-aktivitet og mye bruk av kompensasjonsmidler. I HF sin handlingsplan for midlertidighet heter det at kompensasjonsmidler (maksimalt 20% av undervisningsforpliktelsene) brukes normalt til bistillinger. Frikjøpsmidler kan eventuelt vurderes brukt til et 4.rde år for eksternfinansierte stipendiater, eller som brofinansiering for nye faste stillinger.

PSYK

Har hatt policysak i fakultetsstyret (ephorte sak 19/3483). Det frikjøpes fra forskningstid, mens det tillates frikjøp inntil 50% av undervisningstiden i 1 år for prosjektledere der dette er budsjettert for og det regnskapsføres minimum 6 mill på fakultetet. Ellers er det opp til instituttene å avklare eventuelt frikjøp. Frikjøpsmidler går til institutt, men det er lite omfang av dette. Et institutt har fastsatt regler i instituttrådssak hvor frikjøpsmidlene deles mellom institutt og driftsmidler til forsker.

MED

MED har foreløpig ikke hatt en fakultetsstyresak om felles rutiner, og det er derfor ulik praksis for frikjøp ved instituttene. Et institutt har rutine som peker på at frikjøp legges inn der det er mulig. Det frikjøpes både for administrative og vitenskapelige ansatte. Over tid er det flere som er ansatt fast som finansieres av frikjøpsmidler. Ellers avklares frikjøp fra sak til sak ved de ulike instituttene. Det er ingen policy for maksimal % frikjøp. Det frikjøpes både fra forskning- og undervisningstid. Frikjøpsmidler øremerkes ikke, men tilfaller instituttene. I [fakultetsstyresak 41/24](#) (junimøte) foreslås det at instituttene skal ha minimum 25% av kostnadene ved et prosjekt dekket av de eksterne midlene (tidligere 20%).

UM

UM har ikke felles rutiner, men avgjør frikjøp fra sak til sak. Spesielt for UM er at de ansatte ikke har undervisningsplikt, men formidling og samlingsforvaltning i sine vitenskapelige stillinger, i tillegg til forskning. Storpartene av BOA prosjektene er utgraving. Riksantikvaren bestiller oppdrag (lovpålagt), som knyttes til en egen seksjon (arkeologer) finansiert av disse BOA-inntektene. Her skal de ansatte frikjøpes for sin deltakelse i oppdragene/prosjektene. Det er stor forskjell på innretning i de øvrige prosjektene med ulike finansieringskilder. Det er et uttalt mål om mer frikjøp også i disse prosjektene.

Heidi A. Espedal, HR-avdelingen

26.6.2024

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 22.01.2025
FU-sak: 02/25		Arkivsaknr.:

Utviklingsavtalen – resultater for UiB 2024 innen forskning og innovasjon

Bakgrunn

Kunnskapsdepartementet har siden 2016 inngått individuelle [utviklingsavtaler](#) med universiteter og høyskoler. Utviklingsavtalene skal reflektere regjeringens mål for sektoren, og tilpasses institusjonenes strategiske prioriteringer gjennom egne målformuleringer og konkrete styringsparametre. Utviklingsavtalene inngår som oppdrag i regjeringens [tildelingsbrev](#) til institusjonene, som årlig rapporterer status for målene gjennom årsrapportene. Årsrapportene danner grunnlaget for departementets etatstyring. Etter tillitsreformen har utviklingsavtalen fått større vekt i etatstyringen.

UiBs utviklingsavtale varer til 2026 og inneholder mål for forskning, utdanning og formidling, herunder innovasjon. Utviklingsavtalen er tilgjengelig på [regjeringens nettsider](#). Følgende er UiBs mål og styringsparametre for forskning og innovasjon:

Mål 1: Videreutvikle UiB som et internasjonalt sterkt forskningsuniversitet basert på langsiktig og grunnleggende forskning

1. Utvikle flere internasjonalt ledende miljøer innenfor sine fagområder.
2. Øke gjennomslag i europeiske og nasjonale konkurransearenaer for eksterntfinansiering i virkemidlene for fremragende forskning.
3. Øke gjennomslag i tematiske og utfordringsdefinerte utlysninger.
4. Utvikle arbeidet med rekruttering og god karriereutvikling for vitenskapelig ansatte.
5. Økt vektlegging av forskningsetikk og redelighet i bredden av UiBs virksomhet.

Mål 3 - Være en aktiv deltaker i en demokratisk samfunnsutvikling gjennom forskningsformidling og kunnskapsoverføring i hele samfunnet

11. Mer tilgjengelig, bredere og variert forskningsformidling.
12. Utvikle brukervennlige bygg med utgangspunkt i universitetets masterplan for areal.
13. Delta i samarbeid for forskningsbasert innovasjon nasjonalt og internasjonalt.

Status for styringsparametrene i utviklingsavtalens mål 1, samt styringsparameter 13, er utredet i vedlegg til denne saken. Deler av framstillingen vil inngå i universitetets årsrapport for 2024.

Saken legges frem for forskningsutvalget til orientering.

Utviklingsavtalen – status for forskning og innovasjon 2024

Forsknings- og innovasjonsavdelingen, januar 2024

Mål 1: Videreutvikle UiB som et internasjonalt sterkt forskningsuniversitet basert på langsiktig og grunnleggende forskning

UiB vil videreutvikle sin profil som forskningsuniversitet. Med internasjonal forskning, og et ansvar for en stor faglig bredde, vil UiB flytte kunnskapsgrensene og bidra til en bærekraftig og demokratisk fremtid. UiBs forskning er internasjonal, den favner vidt, bidrar til grunnleggende kunnskap og til å løse de store kjente og ukjente utfordringene. UiBs forskningsmiljøer preges av høy internasjonal kvalitet, faglig integritet og langsiktighet. Norge og verden står overfor komplekse utfordringer som krever dristig tverr- og flerfaglig forskning. Forskningsetikk og vern om vitenskapens integritet er sentrale verdier for UiBs virke. UiB vil verne om uavhengig og nysgjerrighetsdrevet forskning.

UiBs forskningsvirksomhet er preget av stor aktivitet, mange gode resultater og gode prosesser. I 2024 er det særlig gjennomslag innen forskningsinfrastruktur som har hatt svært gode resultater, i tillegg til EU-finansiert forskning.

Styringsparameter 1: Utvikle flere internasjonalt ledende miljøer innenfor sine fagområder

Å utvikle internasjonalt ledende fagmiljøer krever strategisk innsats i fagmiljø og ledelse, og synliggjøres særlig gjennom kapasitet i forskningsfinansiering generelt, utvikling av større forskningssentre, fellesprosjekt og satsingsområder, forskningsinfrastruktur og internasjonalt engasjement.

Ekstern finansiering

Kapasitet for forskning er særlig knyttet til inntekter fra eksternt finansiert virksomhet (bevilgnings- og oppdragsfinansiert aktivitet, BOA). Samlet er BOA-inntektene i 2024 på omlag 1,35 milliarder kroner. Inntekten er på nivå med 2023, som justert for inflasjon indikerer en realnedgang i 2024. EU-finansiert forskning har hatt sterk vekst, mens inntekter fra NFR-prosjekt er redusert og finansiering fra andre kilder er på nivå med fjoråret.

Tabell 4. BOA-inntekter ved UiB 2

	2020	2021	2022	2023	2024	Endring 2023-2024
Forskningsrådet	494	485	594	592	571	-4 %
EU	146	148	171	185	214	16 %
Andre BOA	426	426	537	572	574	0 %
SUM	1 066	1 059	1 302	1 349	1355	1 %

Antall årsverk er redusert med 116 fra 2023 til 2024. Nedgangen er likt fordelt på grunnbevilgning og eksternt finansiert aktivitet.

Lavere inntekter fra Forskningsrådet reflekterer delvis nedgang i tilslag på forskningsrådsfinansierte sentre og prosjekt foregående år. Gjennomslag i forskningsrådsfinansierte forskerprosjekter var en særlig utfordring i 2022 og 2023. Dette skyldes delvis effekter av økonomisk innstramming i Forskningsrådet, men også at UiB hadde lavere søknad og tilslag enn forventet i disse utlysningene. I 2024 har Forskningsrådets utlysninger av forskerprosjekt vært mer på nivå med tidligere år, og UiBs søknader har hatt godt gjennomslag i disse, sett i forhold til andre universitet. UiB fikk flest tematiske forskerprosjekt, og nest flest FRIPRO forskerprosjekt. Men endringer i FRIPRO-ordningen har gjort at søkertallene har blitt sterkt redusert i forhold til perioden fram til 2023. Mønsteret er likt ved de store universitetene. Til tross for godt gjennomslag i den nasjonale konkurransen, er antallet tildelte forskerprosjekt det laveste på minst ti år, med unntak av 2023.

Bortfall av inntekter fra NFR er i 2024 kompensert ved større inntekter fra EU. For å styrke UiBs posisjon som forskningsuniversitet er det iverksatt et arbeid for å utrede tiltak for økt ekstern finansiering, i regi av Universitetets forskningsutvalg. Utvalget vil etter planen legge fram anbefalinger for universitetsledelsen våren 2025.

Gjennomslag i EUs programmer for banebrytende forskning, ERC, har høy prioritet siden stipendene muliggjør banebrytende, nysgjerrighetsdrevet forskning i tråd med UiBs strategi. I 2024 har UiB vunnet tilsagn på seks nye prosjekter, til en samlet verdi av 12,4 millioner Euro. Et av prosjektene går til Det juridiske fakultet, som det første ved dette fakultetet. Midlene gjør det mulig å bygge ledende forskermiljø innen feltet psykiatri og straffeansvar. Fakultetet har samtidig oppnådd flere prosjekttildelinger fra Forskningsrådet, som vil gi et betydelig nasjonalt løft for rettsvitenskapelig forskning. Flere sterke fagmiljø har konsolidert sin posisjon med tildelinger til banebrytende forskning, her kan det særlig trekkes fram store ERC Synergy og Advanced grants til Det humanistiske fakultet.

For å styrke kvalitet i prosjektsøknader og gjennomføring av forskerprosjekt er det i 2024 etablert nye kompetansetiltak rettet mot forskere. Det er etablert et program for forskningsledere, og ERC utviklingsprogram for unge forskere som ønsker å søke ERC Starting Grants. Disse har vært godt mottatt i fagmiljøene, og utfyller UiBs øvrige satsing på talent gjennom Momentum-programmet, UiB FERD, karriereprogrammet under TMF starting grants og fakultetenes satsinger.

Sentre og forskningsinfrastruktur

Forskningsrådets ordning med Sentre for framragende forskning (SFF) sikrer langsiktig finansiering for avansert grunnforskning. UiB har hatt fire sentre med aktivitet i 2024:

- Sapiens
- BCEPS
- Digital Narratives
- CISMAC

SFF CISMAC, som hadde bevilgning fra 2014 til 2023, har hatt utvidet bevilgning fra forskningsrådet for videreføring i 2024. Noe aktivitet i andre sentre som utgikk i 2023, er videreført med bevilgninger fra UiBs grunnbudsjett. Det er startet arbeide for å mobilisere til ny søknadsrunde i 2026. UiB har to SFI er - Smart Ocean og Media Futures - som begge to har tre år igjen av finansieringen.

UiB sendte fem koordinatorsøknader til forskningsrådets første-trinn utlysning av sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI-V), og deltar som partner i 14. Dette er på nivå med utlysningen i 2019 (fem koordinator- og åtte partnersøknader). Tre av UiBs prosjektforslag går videre til andre runde. Omfanget av utlysningen er betydelig redusert fra 2019 (SFI-IV), og det kan derfor ventes større konkurranse om tildelingene.

Det er arbeidet aktivt for å mobilisere og gi søknadsstøtte til Forskningsrådets utlysning for KI-sentre. Det ble sendt inn fem søknader til fristen i januar 2025.

Forskningsinfrastruktur

I UiBs strategi for 2023-2030 er det en ambisjon at UiB skal utvikle gode forskningsinfrastrukturer og styrke samarbeidet om infrastruktur nasjonalt og internasjonalt. UiB forvalter store og avanserte forskningsinfrastrukturer som dekker de fleste fagområder, og deltar som partner i en rekke nasjonale og internasjonale forskningsinfrastrukturer. Dette er et viktig bidrag for å utvikle internasjonalt ledende miljøer i bredden av universitetets fag. Alle fakultet har utviklet veikart for sin forskningsinfrastruktur, disse vil bli revidert jevnlig og skal sikre langsiktige og bærekraftig forvaltning av forskningsinfrastruktur samt bidra til å posisjonere UiB for fremtidige utlysninger.

Forskningsrådets finansieringsordning er nest etter UiBs grunnfinansiering den viktigste finansieringskilden til større og felles infrastruktur på UiB. Derfor har UiB lagt vekt på at behovet for å beholde en ambisiøs opptrappingsplan av finansieringen av nasjonal forskningsinfrastruktur.

I september fikk UiB tidens beste gjennomslag da Forskningsrådet besluttet å bevilge 1,3 milliarder til 20 hovedprosjekter og 8 forprosjekter. UiB leder 5 av hovedprosjektene og et av forprosjektene, og deltar i mer en halvparten av alle prosjektene som fikk tildeling. UiB har hatt betydelig gjennomslag i infrastrukturutlysningene i Horisont Europa, og er per desember 2024 blant de fem største universitetene og 20 største aktørene totalt i hele rammeprogrammet, målt etter antall deltakelser. I 2024 fikk UiB for første gang tilsagn på søknad som koordinator i et samarbeidsprosjekt gjennom prosjektet Health Economics for Policy Impact (HEPI) som er ledet av Institutt for global helse og samfunnsmedisin.

I 2023 ble UiB medlem i European Open Science Cloud (EOSC) og har jobbet systematisk med å bidra til utviklingen av at visjonen om etableringen av en europeisk skytjeneste for forskningsdata-tjeneste realiseres. Utgangspunkt for dette arbeidet er UiBs strategi og UiBs politikk for åpen vitenskap. Forskningsrådet er en pådriver for at norske forskningsinstitusjoner skal slutte seg til EOSC og dekker medlemskapet de syv første årene.

Internasjonalisering

Internasjonalt samarbeid er en forutsetning for å utvikle ledende forsknings- og utdanningsmiljø. UiB huser en rekke sterke internasjonale fagmiljøer med solide koblinger og partnerskap rundt om i verden. UiB har tradisjonelt kunne vise til en høyere andel internasjonale sampublikasjoner sammenlignet med de andre norske universitetene. Antall utvekslingsstudenter satte ny rekord i 2023 med 1 440 innreisende og 924 utreisende studenter. Rundt 40 prosent av de vitenskapelig ansatte og ferdige doktorgradskandidater kommer fra et annet land.

UiB har holdt et høyt nivå på det internasjonale samarbeidet. Dette blir viktig å opprettholde i en mer krevende geopolitisk situasjon preget av en rekke globale utfordringer som forutsetter mer internasjonalt kunnskapssamarbeid om klimaendringer, epidemier, migrasjon, fattigdom, krig og matsikkerhet.

EU vil bli viktigere fremover og europeiske universitetsallianser blir derfor viktige, både i europeisk kunnskapspolitikk og for å bygge et felles europeisk kulturområde. UiBs medlemskap i europeiske universitetsalliansen [CHARM-EU](#) ble formelt undertegnet i 2024. Dette vil kunne bidra til viktig faglig og kunnskapspolitisk samarbeid samt kunne styrke våre forskningssøknader innenfor EUs programmer. I tillegg gir alliansen muligheter for bilateralt samarbeid med sterke europeiske universiteter. Sentralt for alliansens arbeid er redesign av felles mastergrad, bl.a. med tanke på å inkludere flere partnere i gradssamarbeidet. Det jobbes også med utdannings-samarbeid på flere nivå, inkludert en egen strategi for utvikling av doktorgradssamarbeid. UiB vil følge disse prosessene tett.

Aktivitet i UiBs Brussel-kontor

EU er en helt sentral arena for utdannings-, forsknings- og innovasjonssamarbeid for UiB. Det er et mål for UiB å bidra til å forme europeisk forskningspolitikk, og i løpet av 2024 har UiB bidratt til diskusjonen på europeisk nivå om utviklingen av EUs neste rammeprogram for forskning og innovasjon og av Det europeiske forskningsområdet. UiB har gitt en rekke innspill til Kunnskapsdepartementet, og har utarbeidet et posisjonsnotat med anbefalinger om utformingen av det neste rammeprogrammet. Videre har UiB bidratt med en case study som del av en rapport interesseorganisasjonen CESAER presenterte for EU-kommisjonen i desember med anbefalinger for å legge til rette for gode forskerkarrierer i Europa.

UiB er en av initiativtakerne til den europeiske kampanjen **Research Matters**, som retter seg mot å belyse betydningen av forskning og innovasjon for europeiske samfunn og for de globale utfordringene vi står overfor. Kampanjen har 16 europeiske organisasjoner som partnere, og 75 allianser, organisasjoner og institusjoner har undertegnet kampanjens opprop om økt investering i forskning både på EU- og nasjonalt nivå. Kampanjen fortsetter for å påvirke EUs langtidsbudsjett for forskning som vil bli vedtatt i 2025.

UiBs Brussel-kontor er en sentral aktør i dette policy-arbeidet, og er samtidig et viktig virkemiddel for å profilere UiB og UiBs forskere på den europeiske arenaen. Det har vært høy aktivitet ved Brussel-kontoret i 2024, med en rekke arrangementer, møter og besøk fra UiBs fagmiljøer. Konferansen «New Challenges to Democracy» samlet forskere fra UiB og NORCE og paneldeltakere fra Kommisjonen og flere europeiske organisasjoner til diskusjon om aktuelle utfordringer for demokrati i Europa. Kontoret deltok også i arbeidet med arrangementene [“Ocean Futures 2030: Science and diplomacy for ocean governance – our common ocean”](#) i februar, i regi av The Norway-EU Science Diplomacy Network, og Nordic University Days i september, hvor over 70 rektorer fra nordiske land deltok i forskningspolitiske diskusjoner med representanter for Kommisjonen og andre relevante aktører. Kontoret koordinerte også UiBs arrangement i samarbeid med [Arctic Frontiers](#), "License to Operate: Sustainable Ocean Development and the Green Transition" i desember. Internasjonalt samarbeid utenfor EU
UiB har også et bredt samarbeid utenfor Europa. USA er det landet UiB har størst samarbeid med innen vitenskapelig publisering.

Samarbeid med land fra sør har lange tradisjoner ved UiB. To av universitetets SFF-er har helse i det globale sør som hovedtema og har samarbeidspartnere herfra. UiB har også det største antallet [prosjekter](#) i NORADs NORHED II-program, til en samlet verdi av 290 mill. kroner i perioden 2021 - 2025.

Samarbeid med Afrika er satt på dagsorden gjennom Utenriksdepartementets strategi for norsk engasjement med afrikanske land. UiB har i 2024 utarbeidet et kunnskapsgrunnlag for samarbeid med afrikanske universitet. UiB har undertegnet [The Africa Charter](#), et rammeverk for å fremme transformativt forskningssamarbeid som tjener til å fremme og opprettholde kontinentets plass i den globale produksjonen av vitenskapelig kunnskap. I samarbeid med University of Bristol og Coimbra-gruppen, arrangerte UiB en tredagers workshop om charteret.

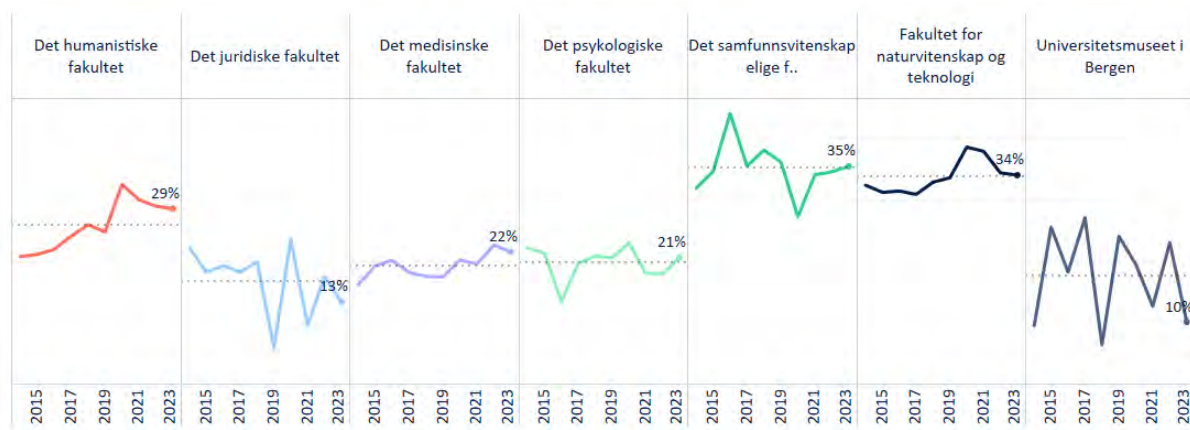
UiB slår seg sammen med syv partneruniversiteter i Nord-England og Norge. Det nye initiativet skal styrke bånd og skape et godt miljø for utdannings- og forskningssamarbeid. Det første året vil samarbeidet fokusere på to prioriterte områder:

- Nordsjøen: energi, grønn omstilling, marin forskning og andre relevante områder
- Kulturarv

‘Arktis’ og ‘Helse’ blir lagt til på listen etter det første året. Partnerskapet koordineres og ledes av Universitetet i Bergen og Durham University.

Vitenskapelige resultater – publisering på høyt internasjonalt nivå

De seneste resultatene for vitenskapelig publisering er fra 2023. UiB ligger på et høyt nasjonalt nivå når det gjelder publisering i de mest prestisjefylte publiseringskanalene. Om lag 27 prosent av publiseringen skjer i tidsskrift og forlag på nivå to i den norske publiseringsindikatoren. Brutt ned på fakultetsnivå er det høy andel særlig på HF, SV og NT.

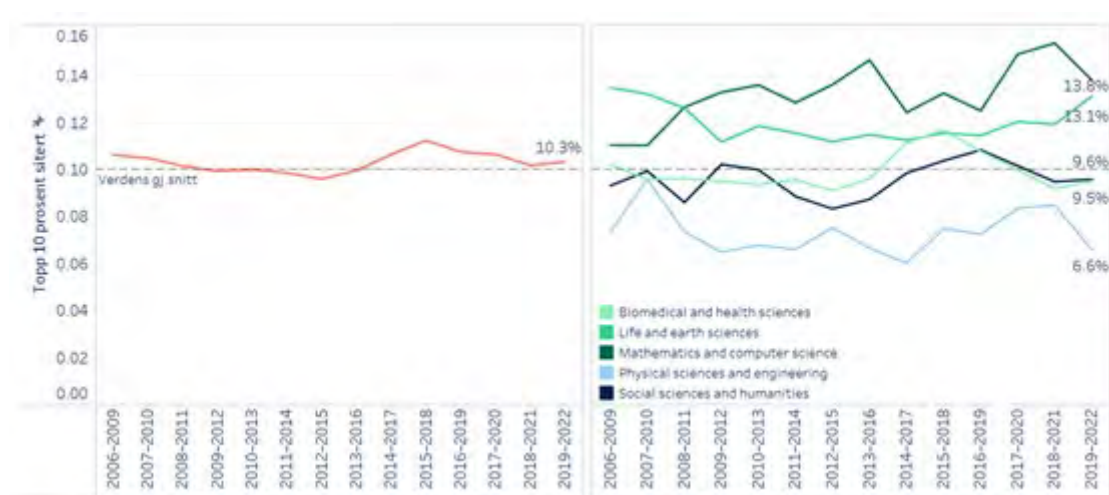
Figur 1 Andel nivå 2 publisering (forfatterandeler) i UiBs publikasjoner. KMD er ikke tatt med fordi vitenskapelig publisering er ikke den primære arbeidsformen på fakultetet. Datakilde: Cristin DUCT

Selv om UiB har en god del publisering på høyt internasjonalt nivå, finnes det også eksempler på vitenskapelig publisering i tidsskrift som er under vurdering for utelatelse fra listen over vitenskapelige publiseringskanaler på grunn av meldinger om svak kvalitet.

UiB oppnådde 1,4 publiseringspoeng per årsverk i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger («UFF-årsverk») i 2023. Dette er likt med 2022, men en nedgang siden toppnivået i 2021 og det laveste nivået over en tiårs periode. De fleste institusjoner nasjonalt, og mange institusjoner internasjonalt, har hatt nedgang i publikasjonsvolum de siste to årene. En årsak kan være ettervirkninger av pandemien.

Publikasjonstall for 2024 er ikke tilgjengelig før april 2025. En indikasjon på utviklingen i publikasjonsvolum i 2024 kan vi likevel finne ved å sammenligne tall fra Web of Science registrert på samme dato over to år. Sammenlignet med status per 15. januar 2024, indikerer tilsvarende måling 15. januar 2025 en viss *økning* i antall publikasjoner fra 2023 til 2024 (alle publikasjoner i web of science).

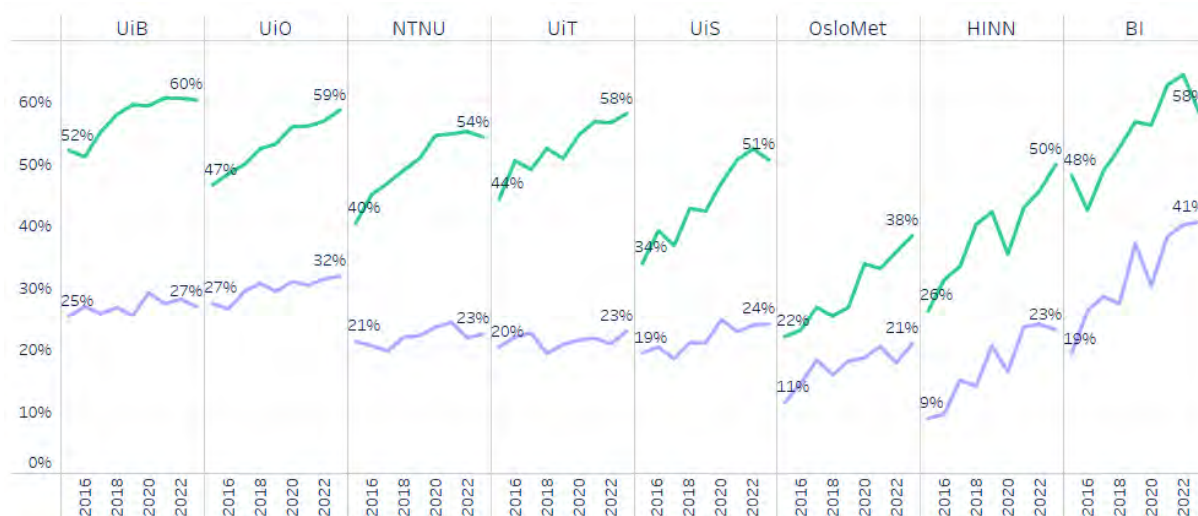
Leiden-rangeringen viser at UiB har en andel høyt siterte publikasjoner litt over verdensgjennomsnittet, med ca. 10,3 prosent av UiBs tidsskriftpublikasjoner blant de 10 prosent mest siterte internasjonalt (fraksjonert). De siste årene har UiB hatt en viss nedgang i andel publikasjoner blant de mest siterte. Fagområdene som er mest sitert er matematikk og datavitenskap og livs- og geovitenskap. UiB har en forsker representert i Clarivate's «Highly cited researchers list» - Ståle Pallesen ved det psykologiske fakultet. Videre har UiB 17 artikler som er klassifisert som «hot papers», det vil si artikler publisert i løpet av de siste to årene, som er i topp 0,1% sitert i sitt fagfelt i de siste to månedene.

Figur 2 Andel tidsskriftpublikasjoner som er i topp 10 prosent sitert ved UiB (venstre), og ved UiB i ulike fagområder (høyre). Fraksjonert telling; kun engelskspråklige tidsskrift. Datakilde: Leiden Ranking, CWTS.

Sammenligning med andre institusjoner

UiB sammenligner seg ofte med de andre BOTT-universitetene, men det er verdt å merke seg at flere høyskoler og «nye» universiteter stiger på sentrale indikatorer.

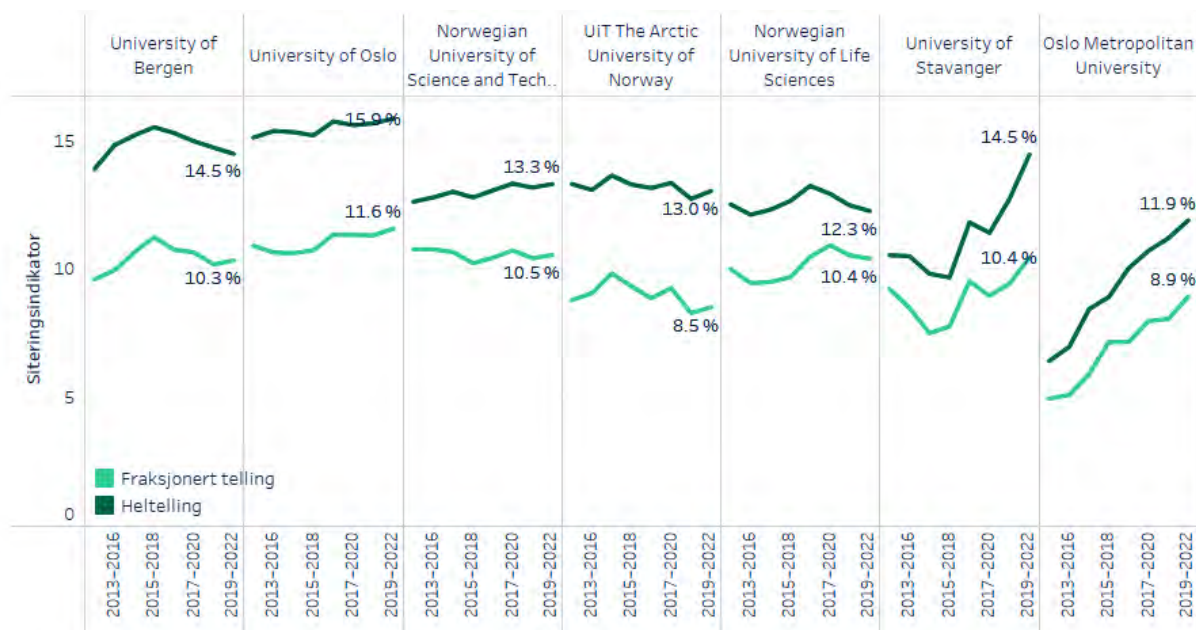

Figur 1 Prosentandel publikasjoner med internasjonalt samarbeid (grønn) og publisert i nivå 2 kanaler (lilla) for utvalgte norske institusjoner. Datakilde: Cristin DUCT.

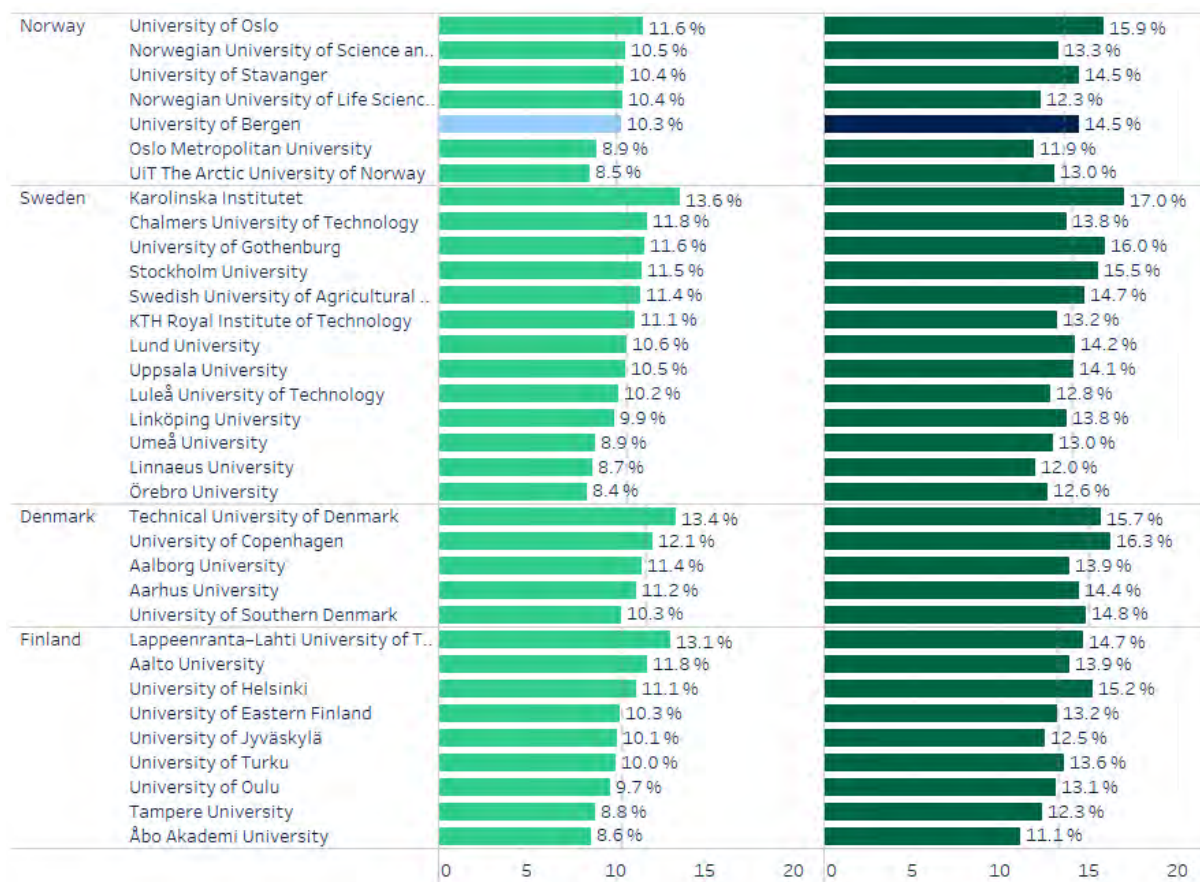
Andel publikasjoner blant de mest siterte i verden (topp 10 prosent sitert) er et mye brukt mål på vitenskapelig gjennomslag. Leiden-rankingen viser at UiB ligger nå på samme nivå som NTNU, NMBU og UiS, men med et betydelig høyere publikasjonsvolum enn de mindre institusjonene. Kun UiO ligger betydelig høyere enn UiB, og UiO har også en oppadgående trend, i motsetning til UiB. UiB hadde en topp i siteringer rundt 2017/18, og det er særlig i biomedisin og helse som trekker opp. Trenden er forskjellig i ulike fagområder (kan utforskes på <https://bibliometri.w.uib.no/>). Siteringstallene som refereres her er vektet etter institusjonenes andel av medforfattere («fraksjonert» telling). I europeisk sammenheng kommer alle de norske universitetene lavt ut. Tradisjonelle mål der en teller antall publikasjoner («heltelling») plasserer UiB på en andreplass i Norge, etter UiO. En stor og økende del av de mest siterte publikasjonene i verden er knyttet til store internasjonale prosjekter, eksempelvis CERN og Global Burden of Disease, som krediterer svært store forfatterkollektiver. Det innebærer at mindre institusjoner får en lav andel av uttellingen i statistikken. Slike publikasjoner utgjør en stor del av UiBs mest siterte artikler.

Deltakelse i slike prosjekter har imidlertid også svært stor betydning for UiBs forskermiljøer og er viktig for institusjonens synlighet. NIFU har analysert vektingsmetoder i publiseringsstatistikk, og argumenterer for at enkel deltelling undervurderer gjennomslaget for institusjoner med høy andel publikasjoner innen naturvitenskap og medisin. I Norge har disse funnene medført at den nasjonale publiseringsindikatoren ble endret i 2015.

Også i nordisk sammenheng rangerer UiB relativt lavt etter fraksjonerte andeler høyt siterte artikler. Figur 3 viser andel topp 10 prosent siterte publikasjoner for utvalgte nordiske land. Hvert land har en gruppe institusjoner på toppen, med andeler på 11-12%, eksempelvis UiO, mange svenske og de fleste danske institusjoner). Deretter kommer en gruppe som ligger litt over verdensgjennomsnittet, eksempelvis UiB, Lund og Uppsala, fulgt av universiteter som ligger under 10%. Indikatoren ser bedre ut for UiB om man bruker heltelling, men igjen, her trekker mange store samarbeidsprosjekter opp.

Figur 2 Andel tidsskriftpublikasjoner som er i topp 10 prosent sitert etter heltelling og fraksjonert telling; kun engelskspråklige tidsskrift er inkludert. Datakilde: Leiden Ranking fra CWTS.

Figur 3 Andel tidsskriftpublikasjoner som er i topp 10 prosent sitert etter fraksjonert (lysgrønn) og heltelling (mørkegrønn); kun engelskspråklige tidsskrift er inkludert. Datakilde: Leiden Ranking fra CWTS.

For flere statistikker om vitenskapelig publisering, se <https://bibliometri.w.uib.no/>

Styringsparameter 2:

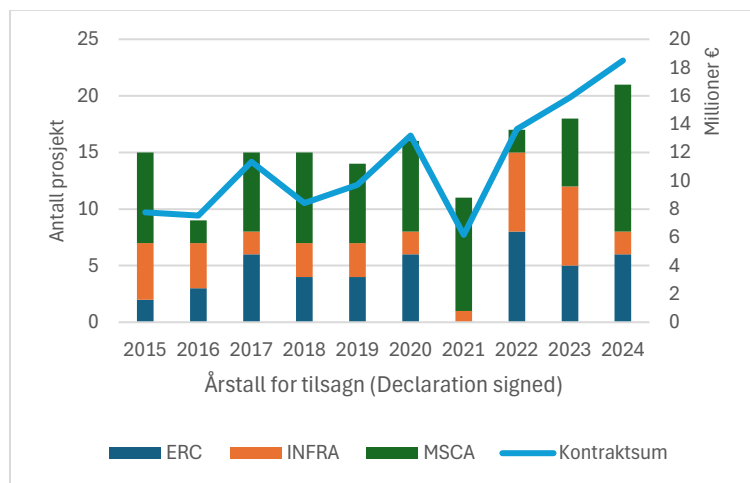
Øke gjennomslag i europeiske og nasjonale konkurransearenaer for eksternfinansiering i virkemidlene for fremragende forskning

For UiB har de viktigste konkurransearenaene for fremragende forskning vært EUs program for «excellent research» og Forskningsrådets prosjektfinansiering av forskerinitiert banebrytende forskning, FRIPRO, i tillegg til utlysninger av SFF. UiB samarbeider med Trond Mohn forskningsstiftelse (TMF) om TMF starting grants, en ordning som gjør det mulig for yngre forskere å etablere egne forskergrupper for å gjennomføre banebrytende forskning etter modell av ERC starting grants.

I 2024 er det avklart støtteordninger og kartlagt initiativer med tanke på ny utlysning av SFF i 2025. UiB har hatt en økning i FRIPRO-tildelinger i forhold til 2023, da programmet kun hadde tildeling til utlysning for unge forskere. Det har vært en betydelig økning i tildelinger til Marie Curie mobilitetsprosjekt. Antallet ERC-tildelinger er høyere enn i 2023, og særlig har UiB fått gjennomslag for større prosjektforslag slik at verdien av nye tildelinger er historisk høyt. To yngre forskere har mottatt stipend gjennom TMF starting grants.

Tildelinger fra EUs rammeprogram (Horisont Europa) for forskning, pilar I Excellent research

Fremragende forskning («Excellent science») er den pilaren i Horisont Europa der UiB har størst søknad og gjennomslag, med 65 prosent av søknadene, 65 prosent av tildelingene og 75 prosent av inntektene. Pilaren har tre program: European Research Council (ERC) som finansierer banebrytende forskningsprosjekt, mobilitetsprogrammet Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA) og infrastruktur. Så langt i rammeprogrammet har UiB oppnådd tilsagn på 19 ERC-prosjekt, 23 MSCA-prosjekt og deltakelse i 17 infrastrukturer.

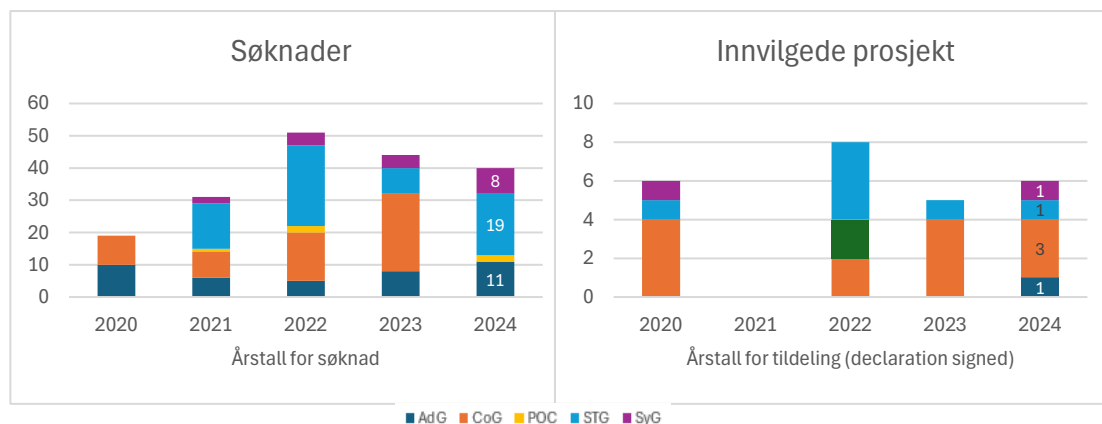
Figur 1 Nye prosjekt i excellence-pilaren i EUs rammeprogram, etter årstall for tildeling (declaration signed). Prosjekt som er trukket regnes ikke med. Kilde: UiB

I 2023 har UiB fått tilsagn på 18 prosjekt i pilaren for fremragende forskning: seks ERC, 13 MSCA og to infrastruktur-deltakelser. Samlet sett har UiB hatt økning i gjennomslag for EU-finansiert fremragende forskning fra 2023 til 2024. Det er spesielt tilslag i MSCA som har økt, mens antall tilsagn om nye infrastruktur-deltakelser er redusert. Her er tallene regnet fra årstall prosjekttildelinger blir offentliggjort. EUs statistikk regner normalt ut fra årstall for signert

kontrakt. Målt fra årstall for kontraktsgenerering ville totaltallet ligge noe under 2023, hovedsakelig på grunn av færre infrastrukturtildelinger.

ERC

UiB har hatt en økning i søknader til ERC-programmene siden forrige rammeprogram (Horisont 2020), og oppnår også flere tilslag. Suksessraten for ERC er på 15 prosent, som er under nivået fra Horisont 2020 (17 prosent), men likt med UiO og NTNU.

Figur 2 Søknader og innvilgede prosjekt, ERC. Kilde: UiB

De årlige søknadstallene henger sammen med antallet utlysninger, i tillegg til søknadsfrekvens. For hver enkelt utlysning som er gjennomført, har UiB rekordhøy deltakelse i 2024.

UiB har fått tilslag på fem ERC-søknader i 2024, og har i tillegg rekruttert en ERC-mottaker fra en annen institusjon. Målt i antall prosjekt er resultatet på nivå med tidligere år. Men i 2024 har UiB fått tilslag på et Advanced grant, det første siden 2019, og et Synergy grant, det første siden 2020. Disse prosjektene er store i omfang, og målt i støttebeløp er derfor resultatet bedre enn i tidligere år. Synergy grants er samarbeidsprosjekt med finansiering på linje med SFF, i dette tilfellet € 13 millioner over seks år. UiBs andel er på €2,4 millioner. UiB får tilsvarende beløp til advanced grant. Begge prosjektene går til Det humanistiske fakultet, som i tillegg har rekruttert en ERC-holder fra Syddansk universitet. Det juridiske fakultet har fått tilsagn om sitt første ERC. De øvrige to gikk til Fakultet for naturvitenskap og teknologi og Det medisinske fakultet. Totalt har NT oppnådd flest ERC-tildelinger i Horisont Europa-perioden.

Tabell 1 ERC-tildelinger (inkludert rekrutterte) per fakultet 2021-2024. Kilde: UiB

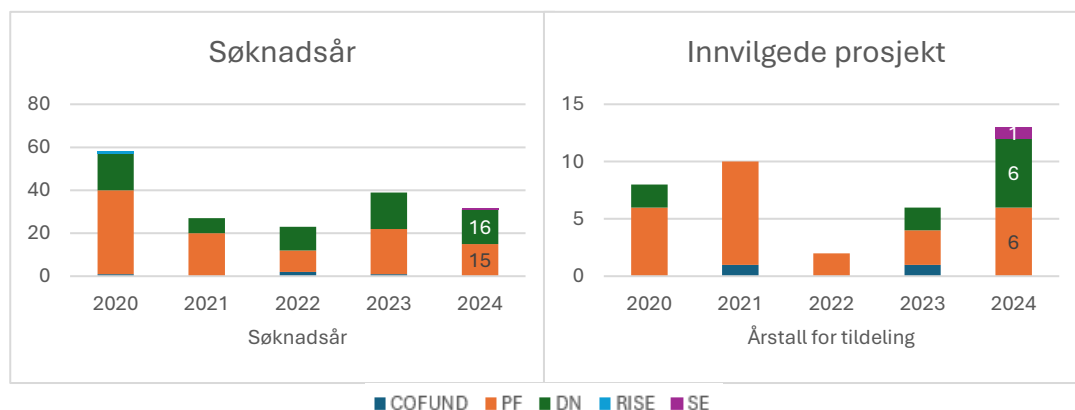
	AdG	CoG	POC	STG	SyG	Totalt	Beløp
JUSS		1				1	2 000 000
MED		2				2	3 999 740
SV		1		2		3	5 284 229
HF	1	1		2	1	5	9 918 289
NT		4	2	2		8	12 299 996
Totalt	1	9	2	6	1	19	33 502 254

Sammenlignet med andre norske universitet gjør UiB det relativt bra innen ERC. Tall fra Forskningsrådet på halvgått løp i Horisont Europa viser at de største universitetene har lik suksessrate, og at UiB bare hadde marginalt færre oppnådde prosjekt enn NTNU, som er en

betydelig større institusjon. Søknadsaktivitet og antall oppnådde prosjekt ligger likevel klart under UiO¹.

Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA)

MSCA er et sett av virkemidler som skal stimulere til mobilitet særlig blant yngre forskere. Virkemidlene er samfinansierte rekrutteringsstillinger i store prosjekt (COFUND), personlige postdoktorstipend (PF), doktornettverk (DN) og personalutveksling (SE/RISE)

Figur 3 Søknader og tildelte prosjekt i MSCA. Kilde: UiB

Søknad til virkemidlene i MSCA-programmet er på et lavt nivå i forhold til forrige rammeprogram. Ordningen oppfattes som dyr av fakultetene, da den stiller krav om 50 % egenfinansiering. Det er en nedgang i søkertall i 2024, etter et visst oppsving i 2022. Nedgangen over tid er særlig knyttet til individuelle stipend (PF), som historisk har hatt størst søknad og antall tildelinger. Likevel er det en betydelig økning i tildelinger i 2024 sammenlignet med året før, med seks personlige postdoktor-prosjekt og seks doktornettverk. UiB koordinerer tre av 12 doktornettverk som er tildelt de siste fem årene, to av disse prosjektene er tildelt i 2024 til Institutt for biomedisin ved Det medisinske fakultet. Fakultet for naturvitenskap og teknologi har klart flest tildelinger over femårsperioden.

Tabell 2 Tildelinger fra MSCA etter fakultet i perioden 2020-2024. Kilde: UiB

	COFUND	PF	DN	SE	Total	Beløp
MUSEUM		1			1	303 238
PSYK		1			1	214 158
KMD		2			2	453 502
SV		2		1	3	210 911
HF		6			6	623 980
MED		2	5		7	2 579 194
NT	2	12	5		19	12 129 956
Total	2	26	10	1	39	16 514 939

De andre store universitetene har ikke hatt samme utvikling som UiB. Ved halvgått løp i Horisont-rammeprogrammet hadde UiO 80 MSCA-tildelinger og NTNU hadde oppnådd 63, mot 20 til UiB. UiB og NTNU har tilnærmet lik suksessrate (19-20 %), mens UiO ligger noe over (24 %)².

¹ Jmf sak [48/24](#) i Universitetets forskningsutvalg

² Universitetets forskningsutvalg sak [48/24](#)

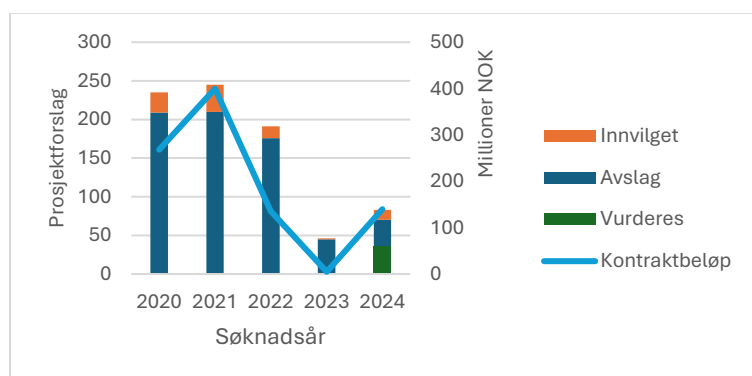
Forskningsrådet

Forskningsrådets virkemidler for fremragende forskning omfatter senterutlysninger som SFF og SFI, store tverrfaglige forskerprosjekt og FRIPRO forskerprosjekt for banebrytende forskning. Nærmere 30 % av UiBs finansiering fra aktive bevilgninger i forskningsrådet er fra FRIPRO forskerprosjekt, mens 22 % kommer fra forskningssentre, hovedsakelig SFF.

Arbeidet med mobilisering mot SFF-utlysning i 2025 er startet. Det er meldt interesse om deltaking fra fagmiljø i bredden av hele universitetet, og ved utgangen av 2024 ble det arbeidet det med 40 initiativ.

I førstetrinns-utlysningen av midler til Sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI) ble det sendt fem koordinatorsøknader fra UiB. Tre av disse er gått videre til runde to.

Totalt er det fremmet 83 søknader til FRIPRO i 2024. Dette er en økning fra 2023 (45 søknader), men en betydelig nedgang fra perioden før, med et gjennomsnitt på 215 søknader i året 2018-2022. Nedgangen over tid skyldes omlegging av søknadsrutinene i forskningsrådet, der det ikke ble tildelt midler til erfarne forskere i 2023, og det ble innført karenstid og løpende søknadsfrister samme år. Ordningene for tidlig karriere-forskere har hatt en nedgang i søkertall fra 45 i 2023 til 26 i 2024. Reduksjon i søkertall har vært et politisk mål for regjeringen, men innebærer risiko for å svekke kultur for å fremme prosjektforslag i fagmiljøene.

Figur 4 Søknad og tildelinger til FRIPRO forskerprosjekt. Kilde: NFR/UiB

UiB oppnådde finansiering på 14 prosjekt i 2024, av disse var fire til utlysningen for tidlig karriere. Antall tildelinger til tidlig-karriere-stipend er det høyeste på ti år, mens for erfarne forskere er forholdet omvendt, når unntaksåret 2023 holdes utenfor. To av de innvilgede prosjektene har gått til Det humanistiske fakultet, tre til Det medisinske fakultet og ni til Fakultet for naturvitenskap og teknologi. Nedgangen i søkertall gjør at suksessraten er svært høy. Over 30 % av søknadene som er behandlet har fått tilslag, mot rundt 10 prosent i femårsperioden før 2023. Ved årsslutt hadde UiB 36 søknader som ikke var behandlet.

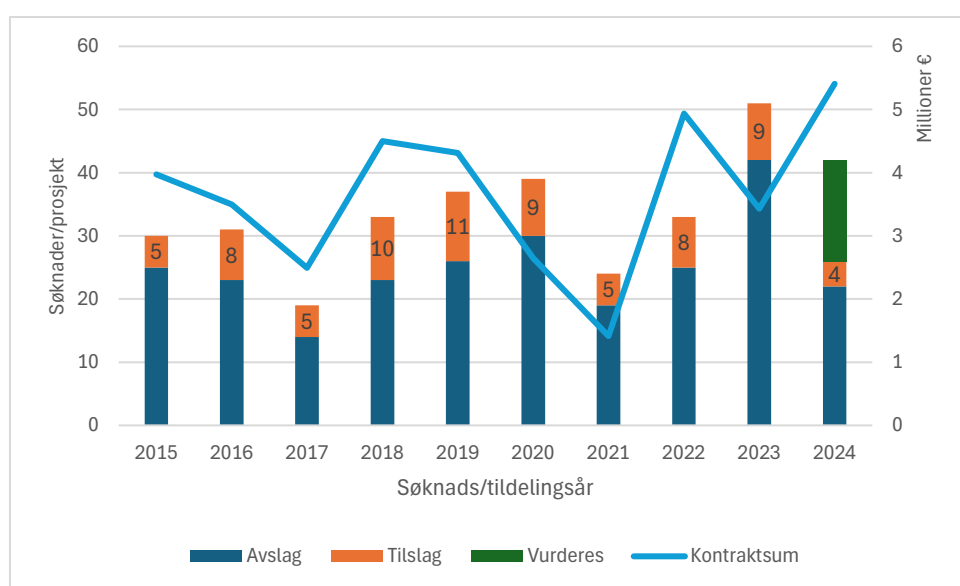
Nedgangen i søknadstall er nasjonal. I den nasjonale konkurransen om FRIPRO-midler har UiB gjort det bra, med flere tildelinger enn NTNU (10), men færre enn UiO (25). For UiB er det viktig å øke gjennomslag på søknader til grunnforskning gjennom frie prosjektmidler. Universitetets forskningsutvalg har fått i oppdrag å utarbeide forslag til tiltak for å styrke eksternt finansiering, der FRIPRO trekkes spesielt fram. Utvalget ventes å framlegge sine anbefalinger våren 2025.

Øke gjennomslag i europeiske og nasjonale konkurransearenaer for eksternfinansiering i virkemidlene for tematiske satsinger

Til dette målet regnes EUs Global Challenges-program, Forskningsrådets tildelinger til forskerinitierte prosjekt og sentre som ikke inngår i FRIPRO, SFF eller SFI, og andre større utlysninger.

Tildelinger fra EUs rammeprogram for forskning (Horisont Europa), pilar II Global Challenges og missions

Global Challenges and European Industrial Competitiveness er EUs program for tematisk og utfordringsdrevet forskning. Under gjeldende rammeprogram utgjør pilar II 30 prosent av UiBs søknader, og 23 prosent av tildelte midler fra EU. Utlysningene er i stor grad rettet mot samarbeidsprosjekt i konsortier.

Figur 5 Søknad og tildelinger i pilar 2 etter søknadsår, og tildelt beløp etter vedtaksår 2015-2024. Kilde: UiB

Søknad til programmet økte betydelig i 2023, etter en viss nedgang de to foregående år. I 2024 har søknad til pilar II gått noe ned, men er fremdeles høyere enn gjennomsnittet for tiårsperioden. Tildelte prosjekt har så langt ikke økt i samme takt, men de to siste årene har UiB tatt en større rolle i prosjektene, ved å få gjennomslag for seks prosjektforslag i koordinatørrolle, fire av dem tildelt i 2024 basert på søknader i 2023. Koordinatorrollen gir UiB større innflytelse i prosjektene, men er også mer administrativt krevende.

Programmet er delt i seks «klynger»/clusters: helse (CL1), kultur (CL2), samfunnssikkerhet (CL3), digital, industri og rom (CL4), klima, energi og transport (CL5) og mat, ressurser og miljø (CL6). Målt i antall prosjekt er den største deltakelsen i klynge 1. Fordelingen av forskningsmidler på fakultet er vesentlig jevnere enn for programmene under pilar I. NT-fakultetet har 30 % av midlene her, mot over femti i pilaren for framragende forskning.

Tabell 3 Tildelinger i pilar II, Horisont Europa. Kilde: UiB

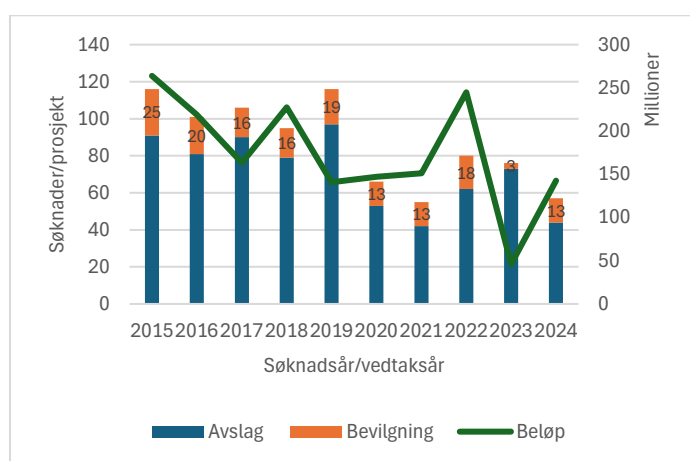
	Antall prosjekt						Totalt	Beløp
	CL1	CL2	CL3	CL4	CL5	CL6		
NT	1			2	3	2	7	4 214 395
MED	5						5	3 530 702
SV		3		1	2	1	7	2 453 433
PSYK	1	1	1				3	1 972 432
HF						1	1	904 247
KMD	1						1	698 058
Totalt	8	4	1	3	5	4	25	13 773 267

UiB henter mindre forskningsmidler fra global challenges-programmet enn UiO og særlig NTNU. Ved halvgått løp i rammeprogrammet hadde NTNU oppnådd finansiering for 114 prosjekt, UiO 53 og UiB 23. Det er sannsynligvis potensiale for økt deltakelse i tematiske utlysninger, men flere fagmiljøer peker på administrative kostnader som en barriere. Deltakelse i de tematiske utlysningene avhenger også av at utlysningene er relevante for fagmiljøene, noe som vil variere over tid.

Kommisjonen publiserte i 2024 en kartlegging av bidrag i samfunnsoppdraget «Restore our Oceans and Waters». Her kommer UiB ut som den fjerde største bidragsyteren av universitetene målt etter prosjektmidler relevant for oppdraget, og den 13. største institusjonen totalt. De sterke miljøene gjør at Bergen rangerer som den femte største bidragsyteren av byene i Europa, målt etter de samme kriteriene. UiB bidrar også aktivt i samfunnsoppdragene for kreft og klima.

Tildelinger fra Forskningsrådet

Relevante søknadstyper er tematiske utlysninger av forskerprosjekter, forskningssentre, og kompetanse- og samarbeidsprosjekter. I likhet med EUs pilar II er dette i stor grad prosjekt som utføres i partnerskap med forskningsinstitusjoner og aktører i næringsliv og offentlig sektor.

Figur 6 Søknader og innvilgede prosjekt etter søknadsår, og innvilget beløp etter vedtaksår. Tematiske utlysninger for forskerprosjekt, sentre og kompetanse og samarbeidsprosjekt

Som for EUs pilar II henger deltakelse i stor grad sammen med temaene i utlysningene og utlyste midler totalt. I 2024 fikk UiB tilslag på ni av 44 søknader til tematiske forskerprosjekt – tre til Det juridiske fakultet, tre til Det medisinske fakultet, to til det samfunnsvitenskapelige fakultet og ett til Fakultet for naturvitenskap og teknologi. Videre fikk UiB gjennomslag for fire av 11 søknader til kompetanse- og samarbeidsprosjekt (tre til NT, ett til SV). Dette er en klar forbedring fra

utlysningene i 2023, men over tid er det nedgang i deltakelse i disse virkemidlene. Søknadene har imidlertid stort gjennomslag, med suksessrate på 20 prosent for forskerprosjektene og 36 prosent for kompetanse- og samarbeidsprosjekt.

Tabell 4 Innvilgede prosjekt i tematiske utlysninger 2020-2024. Kilde: NFR/UiB

Innvilgede prosjekt					
	Forskningssenter	Forskerprosjekt	KSP	Totalt	Beløp
NT		8	14	22	284 541 999
MED		12	8	20	230 468 999
SV		4	3	7	85 063 500
JUSS	1	5		6	74 220 000
HF		2		2	23 999 999
KMD		1		1	11 731 999
PSYK			1	1	4 570 000
Museum/andre			1	1	4 968 000
Totalt	1	32	27	60	719 564 496

Over en femårsperiode har Fakultet for naturvitenskap og teknologi flest bevilgninger i tematiske utlysninger. Det er verdt å merke seg at også Det juridiske fakultet har fått betydelig gjennomslag for søknader til forskerprosjekt, siden dette fakultetet i liten grad har søkt slike midler tidligere. Forskningsrådet har utlyst flere midler til fagområdet rettsvitenskap etter fagevalueringen i 2021. Et element i dette var forskningssentre som ble tildelt i 2022, men satsingen har ført til større interesse og søknadsaktivitet.

I den nasjonale konkurransen har UiB hatt størst gjennomslag i utlysningene av forskerprosjekt i 2024. De klart største midlene går likevel til SINTEF og NTNU, som vant sju av 11 tildelinger til forskningssentre for miljøvennlig energi (FME) i 2024. Her fikk UiBs søknad ikke gjennomslag. Sintef og NTNU har også det klart største gjennomslaget innen kompetanse- og samarbeidsprosjekt.

Tabell 5 Tildelinger i tematiske utlysninger av forskerprosjekt, sentre og KSP nasjonalt, 2024. Fem største mottakere. Kilde: NFR

	Forskerprosjekt	Sentre	KSP	Totalt	
SINTEF	3	4	28	35	
NTNU	5	3	16	24	
UIB	9		4	13	
UIO	8		5	13	
NMBU	1		12	13	

Utvikle arbeidet med rekruttering og god karriereutvikling for vitenskapelig ansatte

Her skisseres aktiviteter og program som er rettet inn mot god rekruttering og karriereutvikling for vitenskapelig ansatte, herunder forskerutdanningen som den største rekrutteringsarenaen for universitetet. Universitetet har utviklet en rekke tiltak rettet mot kompetanseutvikling for forskerkarrierer blant ansatte, og i 2024 er det startet opp nye kurstilbud rettet mot søkere til ERC Starting grants, forskergruppeledere og prosjektledere.

Momentum

Momentum er UiBs karriereutviklingsprogram for yngre, fremragende forskere som ønsker en akademisk karriere ved et forskningsuniversitet. Programmet består av 5 seminarer spredd over ett år, samt et stipend. I august 2024 startet den sjette kohorten på programmet, med 17 kandidater fra 7 fakulteter.

En svært høy andel (84%) av kandidatene som har deltatt i Momentum-programmet jobber i dag en akademisk stilling ved UiB. En evaluering viste at programmet har hatt positiv effekt på deltakernes karriereutvikling gjennom å utvikle ny kompetanse, sette av tid til å diskutere og planlegge videre karrieresteg, og å bli bedre kjent med det sentrale støtteapparatet ved UiB.

UiB Ferd

UiB Ferd karrieresenter for yngre forskere utfyller UiB sin portefølje av tilbud innen karriereutvikling til vitenskapelige ansatte. Tilbudet skal komplimentere karriereprogrammene som er rettet mot utvalgte kandidater (som TMF- og Momentum-programmet). UiB Ferd leverer kursene innen karrierebevissthet og -kompetanse, akademisk og ikke-akademisk CV-bygging, forskningsledelse og selvledelse. I tillegg tilbyr UiB Ferd karrieresamtaler og en nettportal som samler informasjon om relevante kurs og workshops for målgruppen yngre forskere. I 2024 har Ferd gjennomført en pilot for externship, hvor 12 postdoktorer ved UiB har gjennomført jobbskygging hos virksomheter i næringslivet.

ERC Starting Grant Development Programme

I 2024 piloterte UiB et ERC utviklingsprogram for forskere som er mellom to til syv år etter PhD. Målet er å øke antall ERC Starting Grant-søkere fra UiB, bygge kompetanse og styrke søknader. Programmet ble holdt mellom februar - juni og bestod av tre fysiske seminarer og mulighet for å jobbe med en peer-mentor. 30 deltakerne deltok i det første kullet, og alle fakultetene var representert.

Programmet ble ledet av Senter for vitenskapsteori og Forsknings- og innovasjonsavdelingen. Rådgivere fra fellesadministrasjonen, fakultetene og instituttene ble invitert til alle seminarer. I 2024 har UiB sendt inn 19 Starting Grant søknader – en 100% økning fra søknader sendt i 2023. Basert på tilbakemelding vil programmet bli videreført i 2025.

Program for forskningsledelse.

[Program for forskningsledelse](#) ble gjennomført for første gang høsten 2024. Programmet er et breddetilbud for alle med ansvar for forskningsgrupper eller

forskningsprosjekter som ønsker å bli tryggere i egen rolle. Programmet bestod av tre samlinger strukturert rundt temaene: Rolle, ledelse og organisasjon; forskerfellesskap; strategi: forskningssystem og forskningspolitikk. 25 deltagere ble tatt opp i første gjennomføring.

TMF-UiB karriereprogram

TMF-UiB karriereprogram har blitt grunnlagt i 2019 og er inn i sin andre prosjektperiode (2023-2026). Karriereprogrammet finansieres av Trond Mohn forskningsstiftelse (TMF) for kandidater ved UiB som har mottatt TMF Starting Grant. Karriereprogrammets overordnede mål er å hjelpe kandidatene med å bygge en god forskerkarriere ved UiB. Kandidatene får innsikt i forskningsgruppededelse, strategisk organisering av aktiviteter, eksternfinansiering og andre viktige aspekter for å bygge opp en god forskerkarriere. I tillegg har de mulighet til å danne faglige nettverk på tvers av fakultetene. I 2024 hadde til sammen 51 forskere mottatt slikt stipend siden 2007. 15 stipendmottakere fulgte karriereprogrammet i 2024. TMF-UiB har gjennomført fire samlinger i 2024 med tema innen bl.a. god samhandling og kommunikasjon på arbeidsplassen, forskningsgruppededelse, samtaleteknikker og kunstig intelligens i forskning. I 2024 har to nye kandidater blitt tildelt TMF STG og vil følgelig bli tatt opp til programmet i 2025

TMF Starting Grants er trukket fram som et positivt eksempel på karrierefremmende tiltak i rapporten «[Research careers: A critical choice for Europe](#)» (CESAER 2024). Rapporten oppsummerer funnene i et prosjekt ledet av Manuel Heitor for CESAER, en internasjonal organisasjon av ledende universiteter med sterke profiler mot naturvitenskap og teknologi. UiB bidrar med et av tre case-studier i rapporten.

Doktorgrader

I 2024 har 226 kandidater gjennomført disputas (foreløpige tall per desember 2024), mot 215 i 2023. Etter to år med relativt lave disputastall, er UiB nå tilbake på et normalt nivå.

Per 1. desember er 163 nye kandidater tilsatt i stipendiatstillinger i 2024. Dette tallet er høyere enn målingen som ble gjort på samme tid i 2023, da det var registrert 142 nytilsatte. Statistikken over nye kandidater som er tatt opp i ph.d.-programmet, som også inkluderer de som er ansatt utenfor UiB, viser en motsatt tendens. I vårsemesteret 2024 er det tatt opp 122 kandidater, mot 140 våren 2023. Tallene for vår 2024 er fortsatt noe usikre som følge av etterregistreringer, men det er ikke usannsynlig at tallet til slutt ender rundt 130. Tallene på nytilsettinger og opptak kan tyde på at fakultetene i 2024 klarer å fylle ledige UiB-stipendiatstillinger etter hvert som årsmålene går ut, men at man ikke i like stor grad klarer å tiltrekke seg ph.d.-kandidater som har ekstern arbeidsgiver.

Forskningsetikk er et tema som har fått oppmerksomhet i 2024. I oktober ble det avholdt en forskningsetisk dag med publisering og medforfatterskap som tema. En av sesjonene var avsatt til temaet medforfatterskap mellom kandidat og veileder. For å heve kompetansen blant administrativt støttepersonale, har det blitt avholdt et eget seminar om plagiat, plagiatkontroll og KI-generert tekst. Gjennom året har UiB hatt en revisjon av doktorgradsforskriftene, der det mest sentrale tema er å klargjøre hva som er akseptabel gjenbruk av kandidatens egne arbeider.

Alle fakultet har nå fått på plass strukturerte seminar eller forum som tilbyr kompetanseheving for veiledere. For å tilby et interessant og variert opplegg, er det flere fakultet som utarbeider ulike tematikker fra gang til gang. På denne måten blir det flere veiledere som deltar på seminarene, og som finner det faglig interessant å delta over tid.

Økt vektlegging av forskningsetikk og redelighet i bredden av UiBs virksomhet

Forskningsetikk ved UIB skal styrkes blant annet gjennom bedre opplæring og enklere måter melde fra om mistanke om uredelighet. Forskningsetikk er en grunnleggende del av forskningen ved UiB og de nasjonale forskningsetiske retningslinjene er en kodifisering av anerkjente verdier, normer og praksiser som springer ut av forskerfellesskapet. Men forskningsetikken er ikke statisk. Forskningsmetoder er under stadig utvikling, rammevilkår endrer seg og skaper nye etiske utfordringer. Det er derfor nødvendig med en vedvarende oppmerksomhet om forskningsetikk i forskerfellesskapene.

For å heve kompetansen blant administrativt støttepersonale, har det i 2024 blitt avholdt et eget seminar om plagiat, plagiatkontroll og KI-generert tekst i doktorgradsutdanningen (se styringsparameter 4).

Som ledd i oppfølgingen av universitetsstyrets vedtak i 2023 har UiB etablert Forskningsetisk dag, et arrangement som skal gjennomføres årlig. Forskningsetisk dag ble avholdt i universitetsaulaen 4. oktober, med bidrag fra blant annet Elsevier, NIFU, de største universitetene og fakultetene. Arrangementet ble godt besøkt og fikk positive tilbakemeldinger.

Mål 3: Være en aktiv deltaker i en demokratisk samfunnsutvikling gjennom forskningsformidling og kunnskapsoverføring i hele samfunnet

Styringsparameter 13

Delta i samarbeid for forskningsbasert innovasjon nasjonalt og internasjonalt

UiB har for første gang arrangert en innovasjonsfestival for å vise frem de mange innovasjonene universitetet bidrar med til samfunnet. Institusjonen fikk i år en score på 92 av 100 i Times Higher Educations måling av patentsiteringer.

Teknologi- og kunnskapsoverføring

UiB har organisert kommersialiseringsarbeidet sitt gjennom selskapet VIS – Vestlandets Innovasjonsselskap AS. Selskapet har til og med oktober 2024 mottatt 46 nye ideer, noe som er en 80 prosents økning sammenliknet med 2023. Vis har levert 8 kvalifiseringssøknader til Norges forskningsråd på vegne av UiB, og fått tilslag på alle. Det også levert 5 verifiseringssøknader, men så langt har man ikke fått tilslag på noen av disse. I løpet av 2024 har VIS oppnådd salg av ni lisenser og to selskap.

Antall ideer	52 (29)
Antall patentsøknader	7 (14)
Antall lisenser	9 (4)
Antall solgte selskap	2 (2)

Tal per januar 2024 (2023)

Innovasjonsfestival

UiB arrangerte i september 2024 sin første innovasjonsfestival, der institusjonen feiret og viste frem innovasjonsarbeidet i full bredde. Festivalen ble arrangert under den regionale Innovasjonsuken OPP, og eksterne deltakere fra næringsliv og offentlig sektor deltok også.

SFI

UiB leverte høsten 2024 inn 5 skisser til søknader om senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI). Søknadene speiler en stor faglig bredde, og søkerne avventer nå på tilbakemelding fra Forskningsrådet om hvilke som blir inviterte til å levere full søknad.

UiB idé

UiBs prototyping og verifikasjonsprogram UiB idé finansierte i 2024 åtte prosjekter fordelt på tre forskerprosjekt og fem studentprosjekt. Et av forskerprosjektene går ut på å lage værvarsel for geomagnetisk industert strøm skapt av solstormer. Slike stormer kan potensielt føre til store skader på elektrisitetsnettet. Porteføljen av studentprosjekter inneholder både en ny defibrillator som kan gi bedre overlevelse for pasienter med hjerteflimmer, og en plattform for klesreparasjon for hobby-syere.

EU

I 2024 startet EIC Pathfinder-prosjektet NOVO opp, koordinert av HVL og med UiBs Institutt for fysikk og teknologi som partner. Senteret er knyttet til det nye protonsentret ved Haukeland universitetssjukehus. Målet er å utvikle et målesystem som i sanntid kan regulere strålingen, slik at behandlingen blir sikrere, mer presis og effektiv.

EIC Transition-prosjektet FabouLACE har ført til oppstartsselskapet Lace Lithography, som utvikler verdensledende mikroprosessortechnologi.

UiBs forskere har i løpet av året levert to ERC Proof of Concept-søknader, to EIC Pathfinder-søknader, og én EIC Transition-søknad. Et tidligere finansiert ERC Proof of Concept-prosjekt har produsert en prototype, som har blitt kommersialisert med hjelp av VIS.

Internasjonalt samarbeid

UiB var i mai vert for Mark Ferguson, som var den første lederen av EIC-styret. Han hadde en rekke møter om strategiske og praktiske sider av innovasjon, og var en av hovedinnlederne på Universitetslederkonferansen 2024.

I september besøkte Manuel Heitor UiB. Europakommisjonen har utpekt han som leder for en høynivå ekspertgruppe som skal evaluere Horizon Europe-programmet, og gi anbefalinger for fremtidens europeiske rammeprogram om forskning og innovasjon.

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 22.01.2025
FU-sak: 03/25		Arkivsaknr.:

Coimbra – utlysninger 2025

Bakgrunn

Coimbra har som hovedmål å fremme akademisk samarbeid mellom medlemsuniversitetene og legge til rette for internasjonalt samarbeid i og utenfor Europa til nytte for medlemsuniversitetene. UiB har vært medlem av nettverket siden 1995. Her orienteres det om to utlysninger av interesse for UiBs fagmiljø.

Deltagelse i Coimbra Scholarship Programme for unge forskere fra European Neighbourhood, Latin America og Sub-Saharan Africa

Siden 1999 har medlemmer av Coimbra-gruppen tilbudt unge forskere utenfor EU mulighet til å utføre deler av forskningen deres ved et Coimbra-gruppens medlemsuniversiteter. Programmet var opprinnelig opprettet i januar 2004 for å hjelpe forskere fra Øst-Europa og Vest-Balkan, men har utvidet sitt geografiske omfang til å inkludere unge forskere fra Latin-Amerika, Afrika sør for Sahara og det bredere europeiske nabolaget.

I 2023 har totalt 707 unge forsker søkt programmet, hvorav 560 har vært kvalifisert. Universitetene som deltar i CG har tildelt totalt 84 stipender til tre ulike opplegg.

Dette stipendprogrammet har vært en av de mest populære og vellykkede Coimbra Group-aktiviteter og mer enn 20 universiteter deltok i programmet i 2022. Dette gjenspeiles i den stadig økende interessen for programmet, både på institusjons- og søker nivå.

UiBs deltagelse i programmet

UiB har aldri tidligere deltatt i programmet, men en slik deltakelse vil øke synligheten vår, både innenfor Coimbra-gruppen og i og utenfor Europa. Programmet kan brukes strategisk for å styrke UiBs økte fokus på Afrika, spesielt når det kombineres med andre initiativer universitetet vedtar for å fremme samarbeid med afrikanske partnere. Derfor har UiB besluttet å delta i 2025-utgaven.

UiB deltar i Coimbra Gruppens stipendprogram for 2025 ved å tilby to stipendier med en varighet på 1 til 3 måneder.

Hvert universitet er ansvarlig for å sette kravene til sine søkere. UiB har definert følgende krav for de to stipendene:

- Afrika sør for Sahara er en prioritert region innen dette programmet;
- Søkere må være doktorgradsstudenter, postdoktorer eller juniorforskere;
- Kandidater bør selv kontakte en potensiell veileder ved å sjekke nettsidene til fakulteter, institutter og de enkelte forskerne for å finne ut forskningsfeltet de er interessert i. Når de har identifisert en passende veileder, bør de kontakte vedkommende ved å sende en CV og en tentativ forskningsplan/forslag. Forskningsprosjektforslaget bør vise hvordan oppholdet vil føre til videre akademiske samarbeid mellom UiB og kandidater sin hjem institusjon. Et pre-akseptbrev må vedlegges søknaden;
- Programmet er åpent for alle fagområder;

- Søkere er selv ansvarlige for å finne bolig, men UiB kan bistå så langt det er mulig;
- UiB tilbyr ikke forsikring til de som blir tatt opp i programmet;
- UiB tilbyr stipend på €1800 per måned (opptil 3 måneder).
- UiB tilbyr reisestøtte for en tur/retur-reise opptil €1200.

Søknadsbehandling og utlysning

Søknadsfristen er i april 2025, og resultatene vil bli annonsert i juni 2025. De korte forskningsoppholdene vil finne sted i løpet av det akademiske året 2025/2026.

Utlysningen utarbeides, publiseres og formidles av Coimbra Gruppen, og sekretariatet i Coimbra Gruppen vurderer også de formelle kvalifikasjonskriteriene.

Det gjøres oppmerksom på at kandidater vil kontakte fagmiljøet ved UiB direkte. De enkelte forskerne står fritt til å velge om de ønsker å ta imot en stipendiat og støtte kandidatenes søknader ved å skrive et pre-akseptbrev.

UiB-komiteen, koordinert av viserektor for forskning med administrativ støtte fra FIA, vil være ansvarlig for å vurdere søkerens søknader og utarbeide en kort rapport med begrunnelsen for valget.

Coimbra-gruppens forskningsformidlingskonkurranse: 3 Minute Thesis

Three Minute Thesis (3MT) er en forskningsformidlingskonkurranse som ble holdt første gang ved Universitetet i Queensland i 2008. Konkurransen går ut på at ph.d.-kandidater holder et treminutters foredrag om forskningen sin for et 'intelligent' allment publikum, med kun en slide som eneste hjelpemiddel. Konkurransen har spredt seg internasjonalt, og i 2017 holdt Coimbragruppen sin første 3MT-finale, og har gjennomført konkurransen årlig siden.

UiBs deltagelse i 3MT

UiB deltok i Coimbragruppens konkurranse de to første årene, men har ikke deltatt siden. I de to årene UiB deltok, ble kandidaten fra Forsker Grand Prix valgt til å representere UiB. Fra 2019 ble reglene i 3MT endret, noe som krevde mer ressurser for deltagelse, og derfor har UiB ikke deltatt siden.

Konkurransen har fått stor oppmerksomhet de siste årene, og finalen er ofte et høydepunkt på Coimbra Gruppens årskonferanse, hvor mer enn 200 deltakere vanligvis deltar fysisk. Finalen strømmes også digitalt. I 2025 feirer Coimbra Gruppen sitt 40-årsjubileum, og årskonferansen i Bologna vil få stor oppmerksomhet. Ved å delta kan vi synliggjøre arbeidet til en av våre ph.d.-kandidater og styrke vår deltagelse i Coimbra-nettverket, spesielt i arbeidsgruppen for doktorgradsstudier. Derfor har UiB besluttet å delta i 2025-utgaven av konkurransen.

UiB representant

For å velge hvem som skal representere UiB i Coimbra Gruppens konkurranse, må UiB arrangere en egen konkurranse for 3MT. Siden 3MT skiller seg fra Forsker Grand Prix ved at presentasjonen er ett minutt kortere og det ikke er tillatt med rekvisitter, kan vi ikke kombinere arrangementene.

UiB vil derfor avholde en fysisk konkurranse som skal filmes og bedømmes av egne dommere. Deltagerne som ikke vinner Forsker Grand Prix vil bli spurt om de ønsker å delta, men utlysningen er åpen til alle som ønsker å delta.

Konkurransen vil bli avholdt i midten av mars, og utlysningen som inviterer alle doktorgradsstudenter til å delta, vil bli publisert og formidlet til fakulteter og institutter i løpet av de kommende dagene.

Saken legges frem for forskningsutvalget til orientering.

Uvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 22.01.2025
FU-sak: 05/25		Arkivsaknr.:

UiB forskningsinfrastrukturdag 7. februar

Bakgrunn

Universitetsledelsen inviterer til en felles forskningsinfrastrukturdag på UiB for å fremheve viktigheten av forskningsinfrastruktur for å bygge opp og beholde internasjonalt ledende forskningsmiljøer på et breddeuniversitet som UiB. Datoen er 7. februar 2025.

Forskningsinfrastrukturenes betydning for fremragende forskning

I UiBs strategi for 2023-2030 er det en ambisjon at UiB skal utvikle gode forskningsinfrastrukturer og styrke samarbeidet om infrastruktur nasjonalt og internasjonalt.

UiB forvalter store og avanserte forskningsinfrastrukturer som dekker de fleste fagområder, og deltar som partner i en rekke nasjonale og internasjonale forskningsinfrastrukturer. Dette er et viktig bidrag for å utvikle internasjonalt ledende miljøer i bredden av universitetets fag.

I september fikk UiB tidens beste gjennomslag da Forskningsrådet besluttet å bevilge 1,3 milliarder til 20 hovedprosjekter og 8 forprosjekter. UiB leder 5 av hovedprosjektene og et av forprosjektene og deltar i mer en halvparten av alle prosjektene som fikk tildeling.

Forskningsrådets finansieringsordning er nest etter UiBs grunnfinansiering den viktigste finansieringskilden til større og felles infrastruktur på UiB. Derfor har UiB lagt vekt på behovet for å beholde en ambisiøs opptrappingsplan av finansieringen av nasjonal forskningsinfrastruktur.

UiB ledelsen ønsker derfor å invitere nasjonale aktører som finansierer forskningsinfrastruktur og UiBs fagmiljøer og ledelse til en felles forskningsinfrastrukturdag på UiB for å fremheve viktigheten av forskningsinfrastruktur.

Infrastrukturdagen har overordnet fokus på forskningsinfrastrukturenes betydning for fremragende forskning. Programmet vil blant annet synliggjøre eksisterende forskningsinfrastruktur, fakultetene sine veikart for forskningsinfrastruktur og at Forskningsrådet planlegger å lyse ut 1,4 milliarder til forskningsinfrastruktur i 2025 og i 2027.

Det vil også bli anledning for sidearrangementer og stands. Foreløpig program ble oppdatert 9. januar og påmeldingen er åpnet. Mer informasjon og påmelding:

<https://www.uib.no/fia/174733/uiib-forskningsinfrastrukturdag>

Saken legges frem for Forskningsutvalget til orientering.

